Истдак
И. Т. АКА. ГУ

БУТУН ДУН'Ё ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ҚИЗИЛ ЎЗБЕКИСТОН

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТ (большевик)ЛАР ПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ, ШАҲАР КОМИТЕТЛАРИ ВА ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

№ 165 (7612)
16 ИЮЛЬ
ЯКШАНБА
1950 ЙИЛ
БАҲОСИ 20 ТИЙИН.

Бугун совет халқи ва унинг Қуролли Кучлари СССР Ҳаво Флоти Кунини байрам қиладилар.

Совет авиациясининг ташкилотчиси ва ғалабаларимизнинг илҳомчиси улуғ Сталинга шон-шарафлар бўлсин!

ССР Иттифоқи Ҳарбий Министрининг

БУЙРУҒИ

1950 йил 16 июль **№ 87** **Москва шаҳри.**

Учучилар ва штурманлар, ҳаво ўқчилари ва радистлари, механиклар ва мотористлар, авиация саноатининг ходимлари, ўртоқлар!

Солдат ва сержант ўртоқлар!

Офицер ва генерал ўртоқлар!

Бугун совет халқи ва унинг шавкатли Армияси ССР Иттифоқи Ҳаво Флоти Кунини байрам қиладилар ва Улуғ йўлбошчимиз ҳамда устозимиз Генералиссимус ўртоқ Сталин томонидан совет авиацияси олдига қўйилган вазифаларни бажаришда эришган янги муваффақиятларини нишонлайдилар.

Сизларни умумхалқ байрами — СССР Ҳаво Флоти Куни блан табриклайман ва қутлайман.

Шонли совет авиациясининг бутун шахсий составига ва авиация саноатининг барча ходимларига давлатимизнинг авиация қудратини мустаҳкамлашда бундан кейин ҳам муваффақиятларга эришишларини тилайман.

СССР Ҳаво Флоти Кунини нишонлаш юзасидан **БУЮРАМАН:**

Бугун, 1950 йил 16 июльда, Ватанимизнинг пойтахти Москвада ва иттифоқчи республикаларнинг пойтахтларида тўплардан бир йўла йигирма марта ўқ узиб салют берилсин.

Яшасин Совет Ҳаво Флоти!

Яшасин қудратли Ватанимиз!

Яшасин Бутун Иттифоқ Коммунист (большевик)лар Партияси!

Яшасин ғалабаларимизнинг илҳомчиси ва ташкилотчиси улуғ Сталин!

ССР Иттифоқи Ҳарбий Министри
Совет Иттифоқи Маршали А. ВАСИЛЕВСКИЙ.

Қудратли совет авиациясининг байрами

Бугун — СССР Ҳаво Флоти куни. Бу байрам халқимизнинг энг севимли ва энг қувончли байрамларидан биридир. Совет халқи Қуролли Кучларимизнинг жанговар ва ажралмас қисми бўлган шонли авиациямизни севади, унинг куч-қудрати ва қозонган ғалабалари блан фахрланади.

Ҳаво Флоти куни — авиациямизнинг куч-қувватига, сталинчи лочинларимизнинг маҳоратига кўрик кунидир. Бугун совет халқи социалистик давлатимизни янада гуллаб-яшнатиш ва унинг ҳарбий қудратини мустаҳкамлаш учун бутун куч ва қувватини сафарбар этишга тайёр эканлигини яна бир марта намойиш қилади.

Бизнинг Ватанимиз авиация ватанидир. Рус олимлари авиация соҳасида ажойиб янгиликлар ихтиро' этганлар. Дун'ёда биринчи аэроплан Россияда қурилган ва синаб кўрилган. Авиация, реактив техника, оғир аэропланссозлик, парашютчилик, жуда баланд учиш назариялари ва авиациянинг барча муваффақиятлари машҳур рус олимлари Ломоносов, Жуковский, Циолковский, Можайский ва бошқаларнинг номлари блан боғлангандир. Рус халқининг бу шонли фарзандлари ихтиро' этган ажойиб янгиликлар фақат Октябрь социалистик революциясидан кейингина амалга оширилди.

Большевиклар партияси ва совет давлатининг асосчилари бўлмиш улуғ Ленин ва улуғ Сталин ёш совет республикаси ташкил этилган биринчи кунларданоқ Совет Ватанининг Ҳарбий Ҳаво Флотини тузиш ва уни ривожлантириш ҳақида ғамхўрлик қилдилар. 1919 йилнинг бошланишидаёқ мамлакатимиз 62 авиация отрядига эга бўлди. Учучилар ва инженер-техник кадрлар тайёрлаш учун 1918 йилда Москва ва Гатчинада учучилар мактаби, авиация мактаби ва техникуми ташкил этилди. Социализм мамлакатининг эндигина ташкил топган авиацияси ва ёш учучилари гражданлар уруши оловларида ажойиб қаҳрамонлик кўрсатдилар. Авиациямиз ички контрреволюция кучларини ва чет эл босқинчиларини тор-мор келтиришда Қизил Армияга ёрдам берди.

Совет Ҳаво Флоти Қуролли Кучларимиз 33 йил мобайнида шонли ва тарихий ғалаба йўлини босиб ўтди. Эндиликда бизнинг Ватанимиз қудратли авиация Ватанига, учучиларимиз эса дун'ёда энг уста, ма'навий-сиёсий жиҳатдан чиниққан ажойиб лочинларга айландилар. Сталинча бешйилликлар даврида мамлакатимизда авиация саноати ўсди ва ривожланди. Большевиклар партияси, совет ҳукумати ва кишилик жамиятининг улуғ генийси ўртоқ Сталин ташаббуси блан кучли оғир саноат, шу жумладан авиация саноати барпо этилди, аэропланссозлик ва моторсозликни тез сур'атлар блан ривожлантириш мақсадида мустаҳкам материал базаси вужудга келтирилди.

Ўртоқ Сталин совет учучилари олдига ҳаммадан узоқ, ҳаммадан тез ва ҳаммадан баланд учиш вазифасини қўйди. Доҳийнинг бу топшириғидан илҳомланган талантли конструкторларимиз сталинча бешйилликлар даврида биринчи даражали ҳарбий ва граждан машиналари қурдилар. Бу машиналар тез учиши, маневр қилиши ҳамда оғир юк кўтариши ва бошқа жиҳатлардан капиталистик мамлакатларнинг ҳаво кучларидан устун чиқдилар.

Совет авиацияси кундан-кун ўсаборib, Қуролли Кучларимизнинг қудратли ва жанговар қисмига айланди. Унинг бу қудрати ва сталинчи лочинларимизнинг маҳорати немис-фашист босқинчиларга, япон империалистларига қарши олиб борилган Улуғ Ватан урушида бутун дун'ёга яна ҳам ёрқин намоён бўлди.

Совет учучилари немис босқинчиларга қарши олиб борилган даҳшатли жангларда қаҳрамонлик ва мардлик намуналарини кўрсатдилар. Москва, Ленинград ва Сталинград атрофида, Курск доирасида бўлган ҳаво жангларида сталинчи лочинларимиз немисларнинг минглаб аэропланини уриб туширдилар ва осмонда батамом ҳукмрон бўлдилар. Совет учучилари гитлерчиларни ўз уясида тор-мор келтиришда Қуролли Кучларимизга катта ёрдам берди. Биргина Берлин учун бўлган ҳаво жангларида 8.400 совет аэроплани иштирок этди. Бу эса урушлар тарихида ҳеч кўрилмаган воқеа эди.

Совет қуролининг қақшатғич зарбалари остида фашистлар Германияси, кейинчалик империалистлар Японияси таслим бўлди. Совет авиацияси биргина сон жиҳатидан эмас, балки машиналарнинг сифати ва жанговарлиги жиҳатидан ҳам устун келди.

Большевиклар партияси, улуғ Сталин тарбиялаб етиштирган дов'юрак ва жасур лочинларимиз социалистик Ватанимизнинг озодлиги ва мустақиллиги учун олиб борилган жангларда абадий шон-шуҳрат қозондилар. Ватан уруши йилларида иккиюз мингдан ортиқ учучи СССР орден ва медальлари блан мукофотланди. 2.119 учучига Совет Иттифоқи Қаҳрамони унвони берилди.

Номи бутун дун'ёга таралган, немисларнинг 59 аэропланини уриб туширган Покришкин ва ҳаво жангларида гитлерчиларнинг 62 аэропланини тор-мор келтирган Кожедуб ўртоқларга эса уч марта Совет Иттифоқи Қаҳрамони унвони берилди. Совет халқи ўзининг бу шонли фарзандлари блан фахрланади.

Совет авиацияси ғалабаларининг куч манбаи шундаки, большевиклар партияси, совет ҳукумати ва шахсан ўртоқ Сталин авиациямиз қудратини ошириш ва мустаҳкамлаш, уни янги техника блан мукаммаллаштириш ҳақида тинмай ғамхўрлик қилиб келмоқдалар. Совет Ҳаво Флотининг лочинлари ва командирлари дун'ёда энг илғор бўлган Сталин фани блан қуролланганлар. Совет авиацияси ғалабаларининг манбаи шундаки, учучиларимиз, конструкторларимиз оташин ватанпарварлик руҳида тарбияланганлар, социалистик давлат қурилиши системаси капиталистик давлат қурилиши системасидан афзал ва устун. Халқимиз ма'навий ва сиёсий жиҳатдан бир ва мустаҳкам.

Ҳаво Флотининг тараққий этиши ва унинг шонли ғалабалари ўртоқ Сталиннинг номи блан чамбарчас боғлангандир. Ўртоқ Сталин совет Ҳаво Флотини ташкил этди, ривожлантирди. Ўртоқ Сталин мард, баҳодир лочинлар ва командирлар армиясини, ватанпарварлар армиясини тарбиялаб етиштирди. Ўртоқ Сталин авиациямизни янги ва илғор совет фанига асосланган биринчи даражали техника блан қуроллантирди, унинг жанговарлик қобилиятини оширди.

Ватан уруши тамом бўлгач, ўртоқ Сталин Қуролли Кучларимиз, шу жумладан Ҳаво Флоти олдига уруш тажрибаларидан фойдаланиш, ҳарбий фанни ва техникани тинмай ривожлантириш вазифасини қўйди. Авиация саноати ходимлари ва учучиларимиз бу вазифани бажариб, катта муваффақиятга эришдилар.

Конструкторларимиз стахановчилар, инженер-техник ходимлар блан ижодий ҳамкорликда бўлиб, урушдан сўнгги йилларда техника жиҳатидан мукаммаллаштирилган янги ва жанговар машиналар яратдилар. Кўп моторли ва реактив авиация техникаси яратишда ҳам катта муваффақиятларга эришдилар.

Урушдан сўнгги тинч қурилиш йилларида совет авиацияси халқимизнинг осойишта ҳаётини қўриқламоқда ва халқимиз манфаатлари учун хизмат қилмоқда. Граждан ҳаво флотининг учучилари халқ хўжалигини ривожлантириш соҳасида актив қатнашмоқдалар. Учучиларимиз Иттифоқимизнинг турли шаҳарларига, узоқ ва яқин масофаларга ҳархил юклар ташимоқдалар, аҳолига медицина ёрдами кўрсатмоқдалар, турли адабиётлар, газета ва журналлар, ўқув асбоблари ташимоқдалар. Авиация қишлоқ хўжалигига, айниқса пахтачиликка катта ёрдам кўрсатиб, зараркунандаларга қарши дори сепмоқда, дон экмоқда.

Совет Иттифоқида, шу жумладан Ўзбекистонда ҳаво йўллари кенгаймоқда. Республикамиз аэродромларида Совет Иттифоқининг турли шаҳарларига, Ўзбекистоннинг область шаҳарларига, курорт ва санаторияларга ҳар куни бирнеча аэроплан қатнайди.

Совет Ватанида авиация халқ манфаатлари учун хизмат қилаётган бўлса, капиталистик мамлакатларда эса авиация халқларни қулликка солиш ва қириб ташлашга, империалистларнинг босқинчиликдан иборат сиёсатларини амалга оширишга хизмат қилмоқда. Американинг Қурия ички ишларига қуролли равишда аралашиши америка реакционерларининг агрессия йўлига очиқдан-очиқ ўтиб олганликларини кўрсатади. Америка аэропланлари ва учучилари Қуриянинг тинч аҳолиси устига бомбалар ёғдирмоқда. Лекин англия ва америка империалистларининг янги уруш оловини ёқиш йўлидаги интилишларига қарши бутун дун'ёда тинчлик тарафдорларининг қудратли тўлқини кучаймоқда. Тинчликни истовчи халқлар мустаҳкам тинчлик учун қаттиқ туриб кураш олиб бораётган улуғ ва қудратли Совет Иттифоқи атрофига улуғ Сталин атрофига борган сари кўпроқ ва маҳкам бирлашмоқдалар. Ҳамма ерда атом қуролига қарши Тинчлик тарафдорлари Доимий Комитетининг Стокгольм Мурожаатига имзо тўплаш муваффақиятли бормоқда.

Совет Иттифоқининг меҳнаткашлари, авиация саноатининг ходимлари, баҳодир ва қаҳрамон учучиларимиз Ҳаво Флоти кунида жонажон Ватанимизга, совет ҳукумати ва большевиклар партиясига, ғалабаларимизнинг ташкилотчиси ва илҳомчиси улуғ Сталинга бўлган садоқатларини, меҳр ва муҳаббатларини яна бир марта изҳор этадилар ва социалистик Ватанимиз куч-қудратини, ҳарбий салоҳиятини янада мустаҳкамлаш, Ҳаво Флоти кучларининг жанговарлик қобилиятини янада ошириш, мамлакатимизда коммунизмнинг тўла тантанаси учун курашга тайёр эканликларини намойиш қиладилар.

Яшасин Ватанимизнинг шонли Ҳаво Флоти!

Яшасин қаҳрамон ва мард сталинчи лочинларимиз!

Яшасин барча ғалабаларимизнинг байроқдори, совет авиациясининг ташкилотчиси ва меҳнаткашларнинг улуғ доҳийси ўртоқ Сталин!

Иосиф Виссарионович СТАЛИН.

Ўзбекистон ССР Министрлар Совети ва Ўзбекистон К(б)П Марказий Комитетидан

Ўзбекистон ССР Министрлар Совети ва Ўзбекистон К(б)П Марказий Комитети Ўзбекистон К(б)П Марказий Комитетининг а'зоси, Ўзбекистон К(б)П Тошкент область комитетининг собиқ секретари ўртоқ Сергей Константинович **Емцовнинг** узоқ давом этган касалликдан кейин 1950 йил 14 июльда, Москва шаҳрида бевақт вафот этганлигини чуқур қайғу блан билдирадилар.

Ўзбекистон ССР Министрлар Совети. **Ўзбекистон К(б)П Марказий Комитети.**

Ўзбекистон К(б)П Тошкент область комитети ва шаҳар комитетидан

Ўзбекистон К(б)П Тошкент область ва шаҳар комитетлари большевиклар партиясининг содиқ фарзанди, республиканинг энг кекса партия ходимларидан бири, Ўзбекистон К(б)П область ва шаҳар комитетларининг а'зоси **Сергей Константинович Емцовнинг** узоқ давом этган оғир касалликдан кейин 1950 йил 14 июльда Москвада бевақт вафот этганлигини чуқур қайғу блан билдирадилар.

Совет халқи тинчлик учун овоз бермоқда

Колхозчиларнинг ҳиссаси

Каттақўрғон районининг колхоз ва МТСларида Стокгольм Мурожаатига имзо тўплаш катта активлик блан ўтмоқда.

Саройқўрғон қишлоқ советидаги Сталин номли колхоз а'золарининг йиғилишида кўп киши қатнашди. Колхоз раиси Файзулла Пўлатов бундай деди:

— Америка империалистлари янги уруш оловини ёқишга уринмоқдалар. Шу мақсадда улар Қуриянинг ички ишларига аралашмоқдалар. Биз америка қўшинларини Қуриядан олиб кетилишини талаб қиламиз!

Пахтачилик бригадасининг бошлиғи ўртоқ Усмон Худойбердиев улуғ Сталин бошлиқ Совет ҳукуматининг сулҳпарвар сиёсати ҳақида гапирди.

— Совет халқи бахтли ҳаёт кечирмоқда, — деди ўз сўзининг охирида ўртоқ Худойбердиев. — Биз партия ва ҳукуматнинг колхозларимизни мустаҳкамлаш ҳақида тинмай ғамхўрлик қилаётганлигини кўриб турибмиз. Урушдан кейинги йилларда қишлоғимиз обод бўлди, янги кўчалар очилди, телефон, радио ўтказилди. Бу йил ҳам ободончилик соҳасида катта ишлар қилинади. Биз Стокгольм Мурожаатига қўл қўйиб, янги уруш тайёрланишига қарши норозилик билдирамиз, бутун дун'ёда тинчлик ўрнатилишини талаб қиламиз.

Звено бошлиғи ўртоқ Н. Бойбековнинг таклифига мувофиқ, йиғилиш қатнашчилари тинчликни мустаҳкамлаш ишига ўз меҳнати блан ҳисса қўшишга, бу йил гектаридан 40 центнердан пахта ҳосили олишга, давлатга ғалла топшириш планини муддатидан илгари бажаришга, такрорий қурт боқиш планини икки баравар ошириб бажаришга сўз берди.

Ватанимизнинг бахт-саодати учун янада ғайрат блан ишлаймиз

«Ўзбеквино» трестига қарашли профессор Хавренко номли биринчи совхоз ишчилари, хизматчилари Тинчлик тарафдорлари жаҳон конгресси Доимий Комитетининг Мурожаати ва СССР Олий Совети Сессиясининг бу тўғридаги Баёнотини баланд руҳ блан кутиб олдилар.

Совхоз майдонига 300 дан ортиқ киши тўпланди.

Улуғ Ватан урушининг иштирокчиси, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони, звено бошлиғи ўртоқ Нури Фадиев сўз олади. У, совхоз коллективининг фикрини ифодалаб, бундай дейди:

— Биз совет кишилари ҳукуматимизнинг сталинча доно сиёсатини чин қалбимиздан табриклаймиз. СССР Олий Совети Сессиясининг Баёноти, янги уруш оловини ёқишга интилаётган босқинчиларни дарҳол жиловлаб қўйишга қаратилгандир. Бизларнинг ҳарбиримиз она-Ватанимизнинг қудратини янада мустаҳкамлаш учун фидокорона меҳнат қиламиз. Мен ўз бригадамиз номидан 17 гектар ердаги токнинг ҳарбир гектаридан мамлакатга 23 тонна ўрнига 30 тоннадан узум етказиб бериш мажбуриятини оламан.

Совхознинг илғор кишилари бирин-кейин сўз оладилар. Ленин орденли звено бошлиғи ўртоқ Турсунгул Даминова совет кишиларининг англия-америка босқинчиларига бўлган нафратини қуйидаги сўзлар блан ифодалаб берди:

— Америка қонхўрларининг Қурия шаҳар ва қишлоқларини ўққа тутиши, биз совет кишиларини ниҳоят ғазаблантирмоқда. Биз уларга, «Қуриядан қўлингни торт!» деймиз. Бутун дун'ёда мустаҳкам тинчликнинг байроқдори бўлган Совет давлатимизни янада мустаҳкамлаш учун бор кучимиз блан меҳнат қиламиз. Бу йил ўз звеномга қарашли 3 ярим гектар ердаги токзорнинг ҳар гектаридан 50 тоннадан узум ҳосили етиштириш учун курашаман.

Фарғона хотин-қизларининг овози

— Биз, — деди ўз сўзида Фарғона тўқимачилик комбинатининг стахановчиси Наталья Богданова, — немис фашистларнинг ҳужуми натижасида совет халқи ўз бошидан кечирган уруш даҳшатларини ҳали унутганимиз йўқ. Бу урушда менинг отам ва акам қаҳрамонларча жанг қилиб ҳалок бўлдилар. Эрим фронтдан майиб бўлиб қайтди. Мен бундан буён ҳечқачон уруш бўлмаслигини истайман ва шунинг учун Мурожаатга қўл қўяман. Фидокорона меҳнат қилиб, ҳукуматимизга тинчликни мустаҳкамлашда ёрдам бераман.

Марғилондаги «Байналмилал» артелининг а'зоси ўртоқ Қодирова ўз сўзида бундай деди:

— Биз келажакка ишонч блан қараймиз. Улуғ Сталин доим биз блан биргадир. Ўртоқ Сталин тинчлик тарафдорлари фронтига бошчилик қилмоқда. Тинчлик урушни енгади.

Колхозларда минг-минглаб хотин-қизлар Мурожаатга қўл қўйиб, Ватанимизнинг қудратини янада ошириш учун ғўза парваришини кундан-кун кучайтирмоқдалар. (ЎзТАГ).

Тошкентда авиация кунига бағишланган тантанали мажлис

Кеча, Округ Офицерлар уйи паркининг ёзлик театри биносида пойтахт партия, совет, жамоат ташкилотлари ва Тошкент гарнизони ҳарбий қисмларининг СССР Ҳаво Флоти Кунига бағишланган тантанали мажлиси бўлди.

Мажлисни Тошкент шаҳар партия комитетининг секретари ўртоқ Абдуллаев очди. Фахрий президиумга ВКП(б) Марказий Комитетининг совет халқи улуғ йўлбошчиси ўртоқ Сталин бошлиқ Сиёсий Бюроси якдиллик блан сайланди. СССР Ҳаво Флоти Куни тўғрисида ўртоқ М. М. Косих доклад қилди.

— Совет халқи, — деди докладчи, — большевиклар партияси, улуғ Сталин раҳбарлигида биринчи даражали авиация саноатини вужудга келтирди, ўзининг авиация кадрларини етиштирди, мамлакатимизни улуғ авиация давлатига айлантирди.

Сталинча бешйилликлар даврида Ватанимиз авиацияси мисли кўрилмаган даражада ривожланди. Улуғ Ватан уруши йилларида совет авиацияси порлоқ ғалаба қозонди.

Ўртоқ Косих ўз докладини мажлис қатнашчиларининг гулдурос қарсаклари остида бутун дун'ёда тинчлик ва демократия посбони бўлган улуғ Ватанимиз шарафига, Совет Ҳаво Флоти шарафига, большевиклар партияси шарафига, меҳнаткашларнинг йўлбошчиси ва устози, совет халқи эришган барча ғалабаларнинг ташкилотчиси, Совет Иттифоқи Генералиссимуси И. В. Сталин шарафига табрик сўзлари айтиш блан тамомлади.

Тантанали йиғилиш қатнашчилари ғоят баланд руҳ блан ўртоқ Сталинга табрикнома қабул қилдилар.

Яшасин ва мустаҳкамлансин қудратли Совет авиациямиз!

Осмонимизнинг ҳушёр посбонлари

Совет Ватанимиз улуғ ва бепоёндир. У икки қит'ага жойлашган, учта океан блан ўраб олинган. Аммо мамлакатимизнинг ҳамма бурчагига ҳам совет ҳаво кемалари учиб борадилар. Тинчликнинг ишончли таянчи бўлган шонли сталинча Ҳаво Флоти Ватанимиз осмонини ҳушёрлик блан қўриқлаб туради.

Украина далаларида, Москва осмонида Асрий тайга кўкида, Тундра музликлари тепасида — ҳамма ерда совет кишилари жонажон моторларнинг гуриллашини эшитиб турадилар. Руслар ва украинлар, белоруслар ва ўзбеклар грузинлар ва тожиклар, қирғизлар ва туркманлар... бошларини кўкка кўтариб: ҳа, бизнинг сталинчи лочинларимиз учмоқдалар!—деб фахр қиладилар

Халқимиз тинч меҳнат қилмоқда. Ўртоқ Сталин томонидан яратилган ва камолга етказилган қудратли совет Ҳаво Флоти, бутун Совет Армияси блан биргаликда, Ватанимизни душманлардан ҳушёрлик блан қўриқлаб турибди. У, азиз еримизга босқинчиларнинг қузғунларини асло ўтказмаяжак.

Совет ҳокимиятининг дастлабки йилларидаёқ Ленин ва Сталин социалистик Ватанимизни ҳимоя қилиш ишида авиация зиммасига шарафли вазифа юкладилар, улар Совет Авиациясининг тараққиёт истиқболларини чизиб бердилар.

Ўртоқ Сталин совет авиация фанини доҳиёна ривожлантириб, авиациянинг Қуролли Кучлар системасидаги роли ва ўрнини белгилаб берди. Ўртоқ Сталин 1933 йилда биринчи бешйилликка якун ясар экан: «Бизда авиация саноати йўқ эди. Ҳозир бизда авиация саноати бор», деди.

Сталинча бешйилликлар даврида дун'ёдаги энг илғор, энг қудратли ҳаво флотимиз айниқса тез сур'атлар блан ривожланди. Совет Иттифоқининг чексиз фазоларида Ватанимизнинг мард лочинлари ҳушёр учиб юрибдилар. Улар ҳавода энг ботир лочинлар эканликларини бутун дун'ё кўз олдида кўп марта намойиш қилдилар, Ватанга чексиз содиқ эканликларини кўрсатдилар. 108 та халқаро рекорддан 62 тасини Совет Иттифоқининг учучилари қўйганликларини айтишнинг ўзи кифоядир.

«Агар,—деган эди Л. М. Каганович — дун'ёда техника фикри лабораторияя деворларини ёриб чиққан ва тез амалга ошаётган, авиацияси собит қадам блан чинакам ўсиб бораётган мамлакат бўлса, — бу, бизнинг мамлакатимиздир».

Сталин авиацияси Ватанимизнинг душманлари учун даҳшатли кучдир. Совет учучилари осмонимизни қўриқлаб, ўзларининг жанговар маҳоратларини ва а'ло даражадаги техникаларини жуда кўп марта бутун жаҳон олдида намойиш қилдилар. Совет авиацияси 1929 йилда Шарқий Хитой темир йўлини босиб олишга уринган оқ-хитой босқинчиларга қақшатғич зарба берди. 1938 йилда Хасан кўли ёнидаги жангда авиациямиз кенг кўламда жанг қилиб, япон самурайларини тор-мор келтирди. Совет лочинлари 1939 йилда Халхин-Голь дар'ёси районида япон босқинчиларга қақшатғич зарбалар бердилар, У вақтда, авиация тарихида биринчи марта, ҳавода оммавий жанглар бўлди. Фақат бир ҳафта ичида 104 та япон аэроплани уриб туширилди. Фин босқинчиларга қарши урушда авиациямиз яна ҳам кенгроқ миқ'ёсда жанг қилди.

Совет учучилари Улуғ Ватан урушида сўнмас шуҳрат қозондилар. Улар урушнинг биринчи даврида немис-фашист босқинчиларнинг хиёнаткорона ҳужумини мардона қайтариб, сон жиҳатидан устун бўлган немис авиациясининг ҳавода ҳукмронлик қилишга интилишига барҳам бердилар. Москва учун бўлган жангларда, Сталинград осмонида қизиб кетган шиддатли ҳаво урушида. Орёл—Курск ярим доирасидаги жангларда ва бошқа катта жангларда сталинчи лочинлар фашист қузғунларнинг енгилмаслиги ҳақидаги афсонани кул қилиб кўкка совурдилар.

Минглаб фашист учучилари Москва остоналарида гўрга тиқилди. Сталинград учун бўлган жангларда совет учучилари мингга яқин немис аэропланини уриб туширдилар.

Совет лочинлари Улуғ Ватан урушининг барча фронтларида Ватанимиз осмонини фашист қузғунлардан тозаладилар, қаттиқ жангларда мардлик ва қаҳрамонлик намуналарини кўрсатдилар, учиш учун синмас қанот берган Ленин—Сталин партиясига чексиз муҳаббатларини намойиш қилдилар.

Минглаб учучиларимиз Ватанимиз озодлиги йўлида мардона жанг қилдилар. Гостелло, Талалихин каби совет учучиларининг қаҳрамонона фидокорлиги Ватан учун бўлган шонли жанглар тарихига олтин ҳарфлар блан ёзилгандир. Уч марта Совет Иттифоқи Қаҳрамони унвонини олган Александр Покришкин ва Иван Кожедуб ўртоқларнинг ҳаво жанглари совет учучиларига хос бўлган қўрқмаслик ва қаҳрамонлик фазилатларининг тимсолидир.

Уруш йилларида сталинчи лочинлар уч миллион мартадан ортиқ ҳавога кўтарилдилар. Улар 75 мингга яқин немис аэропланини уриб туширдилар.

...Уруш тамом бўлди. Ватанимиз урушдан яна ҳам мустаҳкамроқ ва қудратлироқ бўлиб чиқди. Ҳаво Флотимиз ҳам янада қудратлироқ бўлиб қолди. Совет лочинлари эндиликда Совет Иттифоқи халқларининг тинч ҳаётини қўриқламоқдалар. Улар большевиклар партияси, Совет ҳукумати ва ўртоқ Сталиннинг биринчи чақириғи блан яна осмонга кўтарилишга тайёрдирлар.

Н. СИГАЛОВ.

Граждан Ҳаво Флотининг учучилари пахтадан мўл ҳосил етиштиришда актив қатнашмоқдалар. Улар қишлоқ хўжалик зараркунандаларига қарши курашиб, ғўзаларга дорилар сепмоқдалар. **Суратда:** учучилар отрядининг командири **М. М. Федосеев** Қашқадар'ё область, Косон районидаги Охунбобоев номли колхозда ҳашаротларга қарши кураш ҳақида топшириқ олмоқда.

Я. Каминер фотоси. (ЎзТАГ фотохроникаси).

ТИНЧЛИК ЛОЧИНИ

Бошим узра гуриллар садо, —
Таниш товуш, қадрдон товуш,
Халқ оромда. Тунда, ҳавода
Тонгга қадар кезар пўлат қуш.
Менга ошна унинг парвози,
Олов изи, мағрур овози:

Улуғ юртнинг қўриқлаб тинчин,
Учиб юрар жонажон лочин.

Ўт ичида пишган, тобланган,
Ёв бошига ёғдирган ажал.
Номи шуҳрат блан қопланган,
Енгиш сан'атида мукаммал.
Менга унинг устози ма'лум,
Сталиндан у олган та'лим.

Улуғ юртнинг қўриқлаб тинчин,
Учиб юрар жонажон лочин.

Таниғликдир унинг юлдузи, —
Покришкиндай жанг қилган ўғлон.
Азиз ерда туғилган ўзи,
Аммо кўкни айлаган макон,
Кожедубнинг дўсти, ўртоғи,
Ватанининг суянган тоғи

Улуғ юртнинг қўриқлаб тинчин,
Учиб юрар жонажон лочин.

Оғир уруш ҳали ёдимда:
Кузатдилар уни дўстлари.
Доим бўлди сафлар олдида,
Юлдузлардай чақнаб кўзлари.
Қузғунларни беомон енгди,
Омон қайтди жанглардан. Энди

Улуғ юртнинг қўриқлаб тинчин,
Учиб юрар жонажон лочин.

Чегарамиз маҳкам қулфланган,
Кўкимизда — саноқсиз соқчи.
Ҳужум қилмоқ истар даф'атан
Океан ортидаги босқинчи.
Беҳудадир унинг хаёли,
Абадийдир халқлар иқболи:

Улуғ юртнинг қўриқлаб тинчин,
Учиб юрар жонажон лочин.

Москвамиз кўки мусаффо,
Ватанимиз — дахлсиз қўрғон.
Осойишта яшайди дун'ё,
Сталиндир халқларга посбон;
Фарзандлари мислсиз ботир,
Мамлакати ҳур, беҳоватир.

Улуғ юртнинг қўриқлаб тинчин,
Учиб юрар жонажон лочин.

Ҳамид ҒУЛОМ.

Авиация кунига бағишланган байрам

Бугун Тошкентда СССР Ҳаво Флоти Кунига бағишланган байрам бўлади. Аэроклубнинг аэродроми шу муносабат блан байрам тусини олган. Бу ерда совет давлатининг шонли Ҳаво Флоти кунига бағишлаб учучиларнинг авиация соҳасида эришган муваффақиятлари намойиш қилинади. Аэродромда ҳаво спортчиларининг учишлари ва парашют блан сакрашлар ҳамда бадиий ҳаваскорлик коллективларининг турли томошалари бўлади.

Авиация байрамида қатнашучиларга маданий хизмат кўрсатиш мақсадида аэродромда дам оладиган ва чўмиладиган жойлар ҳозирланган. Аэродромга маҳаллий вақт блан соат 15 дан 30 минут ўтганда Тошкент станциясидан махсус поезд жўнайди.

Кечқурун пойтахтнинг маданият ва истироҳат боғларида, спорт майдонларида сталинчи лочинларнинг шонли кунига бағишлаб спорт ўйинлари ва халқ сайиллари ўтказилади. Ҳаво Флотининг учучилари ва командирлари блан учрашувлар бўлади.

Авиация халқ хўжалиги хизматида

Сталин бешйилликлари даврида Граждан Ҳаво Флоти мислсиз даражада ўсди. Мамлакатимизнинг авиация саноати Граждан Ҳаво Флотини биринчи даражали аэропланлар блан та'минлади. Ватанимизнинг пойтахти Москва блан Совет Иттифоқининг олис-яқиндаги барча шаҳарлари ўртасида ҳаво алоқаси ўрнатилди. Ҳозирги вақтда ҳар кун ҳаво йўллари орқали ўн минглаб одам ва халқ хўжалиги учун ўн минглаб тонна юк ташилмоқда.

Саноатимиз граждан авиациясини тезучар аэропланлар блан та'минлаб турипти. Авиация совет кишиларининг турмушига сингиб кирди. Граждан авиацияси тез ривожланаётган халқ хўжалигига катта ёрдам бермоқда. Транспортнинг бу ажойиб туридан фойдаланмаётган бирорта ҳам соҳа йўқ деб айтиш мумкин.

Социалистик Ўзбекистонда ҳам граждан ҳаво флоти тез сур'атлар блан ўсмоқда. Республикамиз осмонида ўнлаб аэропланлар учиб юрипти. Бу аэропланлар ёрдами блан республикамиз Совет Иттифоқининг кўп шаҳарлари блан алоқа қилиб туради. Тошкент аэропортидан ҳар кун Москвага, Ленинград, Адлер, Свердловск, Новосибирск, Иркутск, Минеральние Води ва бошқа шаҳарларга аэропланлар учади. Бу аэропланларда одамлар, саноат моллари, қўл мевалар ташилади.

Авиация — халқ хўжалиги хизматидаги энг қулай транспортдир. Аэропланлар янги қурилишларга, катта корхоналарга юклар элтиб берадилар, тез медицина ёрдами кўрсатиш учун врачларни етказиб турадилар. Аэропланлар қишлоқ хўжалик зараркунандаларига қарши, безгакка қарши кураш олиб борадилар, дон экинлари ва пахтадан мўл ҳосил етиштиришда ёрдам кўрсатадилар.

Авиация қишлоқ хўжалик зараркунандаларига қарши курашиш планини 130 процентга етказиб бажармоқда. Айниқса, дон экинлари зараркунандаларига, ғўза қуртига қарши курашда авиациянинг хизмати каттадир.

Авиация қишлоқ хўжалик зараркунандаларига қарши курашда яхши ишлади. Бу йил Ўзбекистон Граждан Авиацияси табиатни ўзгартириш сталинча планини амалга оширишда актив иштирок қилди. Тажрибали учучи стахановчи ўртоқ Толмачевнинг раҳбарлиги остида аэропланлар Бухоро ҳавзасидаги кўп ерларга саксавул экдилар.

Бу йил граждан авиацияси пахтанинг ҳосилини йиғиб олишда биринчи марта катта ишлар қилади. Аэропланларнинг ёрдами блан дори сепилиб, ғўзаларнинг барглари тўкилади. Тажриба шуни кўрсатдики, ғўзаларга ҳаводан дори чангитилса, ғўза барглари тўкилиб кетади, натижада, кўсаклар тез пишиб очилади ҳамда пахта ҳосили анча ошади. Граждан Ҳаво Флотининг энг яхши учучилари бу ишга ўз ҳиссаларини қўшадилар.

Шоликорликларга ҳаводан минерал ўғит сепиш — граждан авиациямизда янги ишдир. Бу тадбир амалга оширилса, шолининг ҳосили камида 20 процент кўпаяди.

Граждан Ҳаво Флотининг аэропланлари янги яйловларни қидириб топишга, геологларнинг бошқа мураккаб қидирув ишларига ҳам катта ёрдам беради. Бундан ташқари, Граждан Флотининг аэропланлари Қизилқум саҳросидаги қоракўлчилик хўжаликларига ёрдам кўрсатади, улар учун юк ташиб беради, отарларни қўриқлайди ҳамда йўқолган отарларни қидириб топиб беради.

Аэропланларнинг ёрдами блан бўлажак каналлар ўтадиган йўллар аниқланади. Шунингдек, мамлакатимиз халқ хўжалиги учун катта аҳамиятга эга бўлган бошқа кўп ишлар ҳам авиациянинг ёрдами блан бажарилади.

Санитария авиациясининг хизмати каттадир. Ҳаво тезёрдами ўн минглаб кишиларнинг шифоланишига, юзлаб кишиларнинг ўлимдан қутилишига ёрдам беради. Бундан ташқари, санитария авиацияси медицина профилактикаси ишларини бажариш учун узоқ районларга ҳардоим медицина ходимларини етказиб бериб туради.

Ўзбекистон Граждан Ҳаво Флоти Совет Иттифоқида иш ҳажми жиҳатидан учинчи ўринни эгаллайди. Бизнинг граждан авиациямизда ажойиб учучилар ва техник ходимлар етишиб чиқди, улар мамлакатимиз саноати ишлаб чиқараётган биринчи даражали авиация техникасидан моҳирлик блан самарали фойдаланмоқдалар. Бу нарсани синалган учучи ўртоқ Кулаков раҳбарлигидаги транспорт бўлинмаси мисолида яққол кўриш мумкин. Бу бўлинмада 1 миллион километрдан ортиқ масофани муваффақият блан учиб ўтган кўп учучилар бор Орипов, Логинов, Козлов ва бошқа ўртоқлар ҳаво кемаларининг моҳир командирлари сифатида танилдилар. Уларнинг стахановча хизмати туфайли бўлинма юк ташиш планини ҳардоим ошириб бажармоқда. Шунингдек бошқа бўлинмалар ҳам ажойиб ютуқларни қўлга киритмоқдалар.

Граждан Ҳаво Флотининг учучилари ва техник ходимлари Ҳарбий Ҳаво Флоти кунини ярим йиллик программани муддатидан илгари бажариб кутиб олдилар. Бу—уларнинг Ватанга энг яхши совғаларидир. Социалистик Ўзбекистоннинг лочинлари Совет ҳукумати ва улуғ доҳимиз ўртоқ Сталин томонидан ўз олдиларига қўйилган мас'улиятли вазифани тўла бажариш учун бундан кейин ҳам ҳормай-толмай ишлаяжаклар.

А. АВЕРКИН.

Граждан ҳаво Флоти Ўзбекистон Бошқармаси бошлиғининг ўринбосари.

ФАКТ ВА РАҚАМЛАР

✦ Бешйилликнинг тўрт йили ичида граждан авиациясининг аэропланлар парки анча кўпайди. «ИЛ—12» маркали тезучар аэропланлар яратилди. Ҳаво йўлининг умумий узунлиги урушдан илгаригидан анча ошди.

✦ Планеризм юзасидан қўйилган расмий жаҳон рекордларининг ярми совет авиациячи спортсменлариникидир. Авиамоделизм юзасидан 5 та мутлақ жаҳон рекордининг 4 тасини совет авиамоторчилари қўйганлар.

✦ 1951 йилда дун'ёда биринчи ҳаво шарининг учганига 220 йил тўлади. Ўша вақтда Нерехта номли қадимги рус шаҳрининг фуқароси Кряхутний биринчи хаво шарини ясаган. Бу воқиа француз Монгольфелар ўз шарини қурганидан 52 йил илгари, 1731 йилда Рязаньда бўлган.

✦ Сталинград жангида совет авиацияси ҳавода абадий ҳукмронликни қўлга киритди. 1944 йилда совет авиацияси гитлерчилар авиациясига ўнғалмас зарбалар берди.

ФАКТ ВА РАҚАМЛАР

✦ Берлин учун бўлган жангда 8.400 та совет аэроплани қатнашди. Аэропланларимиз ба'зи кунларда 15 мингтага етказиб жанговар учиш қилдилар.

✦ Немис-фашист авиация саноати урушнинг сўнгги уч йили ичида 80 мингта аэроплан ишлаб чиқарган эди. Шу аэропланлардан 75 мингтасини совет-герман фронтида бизнинг учучиларимиз уриб туширдилар.

✦ Уруш йилларида ўн минглаб совет учучилари Совет Иттифоқининг орден ва медаллари блан мукофотландилар. Юзлаб учучиларга Совет Иттифоқи Қаҳрамони унвони берилди. 63 учучига икки марта Совет Иттифоқи Қаҳрамони унвони берилди. Шонли учучиларимиз Покришкин ва Кожедуб ўртоқлар уч марта Совет Иттифоқи Қаҳрамони унвонини олдилар.

СТАЛИН АВИАЦИЯСИ

Н. ҚАМАНИН

Совет Иттифоқи Қаҳрамони
Авиация гвардиячи генерал-лейтенанти
Бутун Иттифоқ ДОСАВ Совети
Марказий Комитетининг раиси

Буюк Ватанимизнинг халқлари Сталин авиацияси Кунини ҳар йили зўр тантана блан байрам қилиб келмоқдалар.

Ҳар йили ўтказиладиган бу байрамни совет кишилари бу йил ватанпарварлик руҳи ғоят ошган, англия-америка империалистларининг агрессия сиёсатига қарши тинчлик учун кураш ҳамма жойда кучайиб кетган бир вазиятда, совет мамлакати коммунизм қурилишида янги ажойиб муваффақиятларга эришган бир шароитда нишонламоқдалар.

Совет Иттифоқининг меҳнаткашлари доно большевиклар партиясининг синалган раҳбарлиги остида, улуғ Сталиннинг етакчилигида урушдан кейинги сталинча биринчи бешйиллик планни муваффақият блан амалга ошираётирлар. Партия ва бутун совет халқи фашистлар оккупацияси вақтида вайрон қилинган районларда хўжаликни тиклаш соҳасида кўпгина самарали ишлар қилдилар. Душман оккупацияси вақтида зарар кўрган районларда саноат маҳсулоти ишлаб чиқариш 1949 йил сентябрьда урушдан аввалги даражага етди. Урушдан кейинги бешйилликнинг тўрт йили ичида мамлакатимизда 5.200 та йирик давлат саноат корхонаси тикланди ва ишга туширилди. Ўтган йили саноат маҳсулоти ишлаб чиқариш урушдан аввалги даражадан 41 процент ошди, қишлоқ хўжалигида дон ва бирқанча техника экинлари ҳосили урушдан илгариги даражадан ортди. Совет Иттифоқида илғор социалистик фан ва маданият ғоят тез сур'атлар блан ривожланиб бормоқда.

Халқ хўжалигини тиклаш ва ривожлантиришда мамлакатимиз эришган бу катта муваффақиятлар натижасида меҳнаткашларнинг моддий фаровонлиги тўхтовсиз ошмоқда. Совет давлатининг умумий даромади, ишчи ва хизматчиларнинг реал иш ҳақи йилдан-йилга ошмоқда, колхозчи деҳқонларнинг даромади кўпаймоқда. Урушдан кейинги йилларда озиқ-овқат маҳсулотлари ва саноат моллари нархи уч марта камайтирилди, бу эса большевиклар партияси, Совет ҳукумати ва улуғ Сталиннинг совет халқининг фаровонлигини ошириш тўғрисида тинмай ғамхўрлик қилаётганликларини яққол ифода этади.

Совет Иттифоқи ва социалистик тараққиёт йўлига мустаҳкам кириб олган халқ демократияси мамлакатлари мислсиз катта муваффақиятларга эришаётган бир вақтда, капитализм мамлакатларида иқтисодий кризис авж олмоқда, саноат ва қишлоқ хўжалиги маҳсулоти пасайиб бормоқда. Капитализм мамлакатларидаги ҳалокатга маҳкум этилган эксплоататор синфлар ўз ҳукмронликларини сақлаб қолишга, ҳамон ўсиб ва мустаҳкамланиб бораётган тинчлик, демократия ва социализм кучларини бўғишга зўр бериб уринмоқдалар.

Америка, Англия ва бошқа капиталистик мамлакатларнинг тескаричи ҳукуматлари халқларнинг хоҳишига хилоф равишда, зўр бериб янги жаҳон уруши ғайёрламоқдалар. Империалистлар тарих ғилдирагини қурол кучи блан орқага айлантирмоқчи, дун'ё халқларининг социализм йўлидан илгари боришига халал бермоқчи бўладилар. Янги уруш оловини ёқучилар империализмни муқаррар ҳалокатдан қутқазиб қолиш ниятида «совуқ муносабатлар уруши»ни авж олдирмоқдалар, атом дипломатиясини юргизмоқдалар, агрессив битим ва иттифоқлар тузмоқдалар. Америка империалистлари ҳурриятпарвар Қурия халқига қарши тажовузкорлик урушини бошладилар. Қаҳрамон қурия халқи ўз ватанининг озодлиги ва мустақиллиги учун курашга отланиб, америкали агрессорларга қаттиқ зарба бермоқда. Бутун тараққийпарвар инсоният қурия халқига хайрхоҳлик билдирмоқда.

Жаҳон халқлари янги урушни хоҳламайдилар. Барча мамлакатлардаги миллион-миллион оддий кишилар бутун дун'ёда мустаҳкам тинчлик ўрнатиш учун курашишга тайёр эканликларини, Совет Иттифоқи ва халқ демократияси мамлакатларига қарши урушишни истамасликларини дадил айтмоқдалар. Ҳамма мамлакатларнинг меҳнаткашлари Совет Иттифоқини мустаҳкам тинчлик, демократия, социализм учун курашнинг етакчи кучи, озодлик ва бахтли ҳаёт ҳақидаги асрий орзуларнинг тимсоли мужассами деб биладилар.

Совет Иттифоқи бошчилик қилаётган қудратли тинчлик лагери кундан-кунга ўсиб, мустаҳкамланмоқда. Атом қуролини тақиқлаш ва бу қуролни биринчи бўлиб ишлатучи ҳукуматни ҳарбий жиноятчи деб э'лон қилиш тўғрисидаги Стокгольм Мурожаатига ҳозирдаёқ мамлакатимизда юз миллиондан ортиқ киши қўл қўйди.

Ватанимиз қуролли кучларининг қудратини тинмай ошириш мустаҳкам тинчликнинг гаровидир Совет кишилари Ватанимиз хавфсизлиги ва унинг жанговар Қуролли Кучлари ҳақида тинмай ғамхўрлик қилиб келмоқдалар. Бу ғамхўрлик, армиямиз, флотимиз ва авиациямизга бўлган буюк муҳаббат умумхалқ байрамлари кунида айниқса яққол намоён бўлади.

СССР Ҳаво Флоти Куни бутун совет халқининг традицион байрамига айланди. Социализм мамлакатининг меҳнаткашлари авиациямизни севадилар ва уни меҳр-муҳаббат блан Сталин авиацияси деб атайдилар.

Совет халқининг биринчи даражали қудратли авиация яратиш соҳасидаги ҳамма муваффақиятлари ўртоқ Сталиннинг номи блан чамбарчас боғланган. Ўртоқ Сталин граждан уруши йилларида совет авиациясига асос солди. уни тинмай ривожлантирди, унинг муваффақиятларини диққат блан кузатиб турди. Ўртоқ Сталин авиация конструкторларини оталарча ғамхўрлик блан тарбиялаб етиштирди, конструкторлик бюроларининг ва авиация саноатининг ишига раҳбарлик қилди, ҳарбир янги машинанинг яратилишини кузатиб турди, аэропланларимиз чет эл аэропланларидан ҳар жиҳатдан мукаммал бўлиши учун конструкторларга ва авиация саноати ходимларига маслаҳатлар, кўрсатмалар берди. Ўртоқ Сталиннинг катта ғамхўрлиги туфайли авиация конструкторларимиздан А. Н. Туполев, С. А. Ильюшин, А. С. Яковлев, С. А. Лавочкин, А. И. Микоян ва бошқалар турли аэропланларнинг ажойиб нусхаларини яратдилар.

Урушдан илгариги сталинча бешйилликлар даврида авиациямиз бирқанча жаҳон рекордларини қўйиб, чет эл учучиларининг муваффақиятларидан ўзиб кетди. Фақат совет кишиларигина эмас, балки дун'ёдаги барча тараққийпарвар кишилар ҳам Владимир Коккинаки, Михаил Громов, Валерий Чкалов, Валентина Гризодубова ва бошқа совет учучиларининг сафарларини ифтихор блан завқланиб кузатиб турдилар.

Ўртоқ Сталин совет учучилари олдига ҳаммадан юқори, ҳаммадан узоқ ва ҳаммадан тез учиш вазифасини қўйди. Бу топшириқ совет учучиларини янги рекордлар учун, авиация техникасини ривожлантиришда янги муваффақиятлар қозониш учун курашга илҳомлантирди.

Совет Иттифоқининг гитлерчилар Германиясига қарши олиб борган Улуғ Ватан уруши барча Қуролли Кучларимиз учун, шу жумладан авиациямиз учун катта синов бўлди. Бу синовда авиация техникамиз ва учучиларимизнинг фашистлар Германиясининг авиация техникаси ва учучиларидан афзаллиги яққол намоён бўлди.

«Авиациямиз совет халқининг фашистлар Германиясига қарши олиб борган Улуғ Ватан урушида ўзининг Ватан олдидаги бурчини шараф блан бажарди, — деб ёзди ўртоқ И. В. Сталин. — Ватанимизнинг шонли лочинлари шиддатли ҳаво жангларида мақтанилган немис авиациясини тор-мор қилдилар ва бу блан Қизил Армиянинг бемалол ҳаракат қилишини та'мин этдилар ҳамда мамлакатимизнинг аҳолисини душманнинг ҳаводан қиладиган бомбардимонларидан қутқаздилар... Шонли авиациямизнинг моҳирлик блан қилган ҳаракатлари қуруқликдаги қўшинларнинг муваффақият қозонишлари учун доим имкон туғдирди ва душманни узил-кесил тор-мор келтиришга ёрдам берди».

Большевиклар партияси ва Совет ҳукумати Сталин лочинларининг Улуғ Ватан урушида қилган хизматларига юксак баҳо берди. 200 мингдан ортиқ учучи СССР орден ва медаллари блан мукофотланди, 2.119 учучига Совет Иттифоқи Қаҳрамони унвони берилди, шундан 63 киши икки марта Совет Иттифоқи Қаҳрамони унвонини, моҳир учучилардан А. И. Покришкин ва И. Н. Кожедуб ўртоқлар уч марта Совет Иттифоқи Қаҳрамони унвонини олдилар.

Улуғ Ватан уруши ғолибона тугагандан кейин мамлакатимиз авиация техникасини ривожлантиришда ва учучиларнинг маҳоратини оширишда янги катта муваффақиятларга эришди. Совет конструкторлари аэропланларнинг янги конструкцияларини, жуда мукаммал авиация асбоблари ва қуролларини тайёрлаб бердилар.

Совет учучиларидан И. Полунин, Н. Храмов, Е. Савицкий, Н. Шульженко, П. Акуленко, П. Чупиков, А. Шишкин ва бошқалар реактив аэропланларда учишда катта маҳорат қозондилар. Янги техникани эгаллашда, ҳарбий ва сиёсий та'лимда катта муваффақиятларга эришганликлари учун урушдан кейинги даврда 6 мингдан ортиқ учучи Совет Иттифоқи орден ва медаллари блан мукофотланди.

Ҳаво флоти кунида авиациямиз ҳар йили умумхалқ синовидан ўтади. Совет халқи дун'ёдаги энг мукаммал аэропланларнинг учишини завқ блан томоша қилиб, мағрур совет лочинлари мамлакатимиз осмонини ҳушёрлик блан қўриқлаётганлигига ишонади.

Бу йил Авиацияга Ёрдам берувчи Бутун Иттифоқ Кўнгилли жамияти (ДОСАВ) нинг ҳамма ташкилотлари Ҳаво Флоти Куни байрамида актив қатнашади. Бошланғич ташкилотларда, аэроклублар ва авиация уйларида виставкалар ташкил қилинди. Совет авиацияси ҳақида лекция ва докладлар ўқилади, экскурсиялар ўтказилади, авиациянинг донгдор кишилари блан учрашувлар бўлади.

Умумхалқ байрами кунида жамиятнинг барча клублари ўз учучиларининг муваффақиятларини намойиш қиладилар. Спорт ва та'лим аэропланларида, планерларда училади, парашют блан сакралади. «Кичик авиация» — аэроплан модельлари, планерлар, геликоптерлар ва бошқа учиш аппаратлари намойиш қилинади.

ДОСАВ ташкилотлари Авиация Кунига тайёргарликдан Жамиятнинг ишини ҳартарафлама кучайтириш, жамият а'золарининг ташаббусини ошириш, авиация пропагандасининг сифатини яхшилаш ва авиация билимларини кенг тарқатиш учун фойдаландилар. Жамиятнинг маҳаллий ташкилотлари авиация пропагандаси ишларини анча яхшилашга муваффақ бўлдилар.

Совет кишилари қудратли авиациямиз блан, унинг шонли тарихи блан беҳиҳоя қизиқадилар. Мамлакатимизда дун'ёда биринчи марта аэроплан, парашют ва геликоптер ихтиро қилинганлиги, авиация фани ва техникасига асос солган отоқли олимларнинг ҳаёти ва фаолияти, энг яхши учучиларимизнинг муваффақиятлари, қудратли Совет Ҳаво Флотини вужудга келтиришда большевиклар партияси, унинг доҳилари Ленин ва Сталиннинг роли масалалари совет кишиларини ғоят қизиқтиради.

Ўтган йили ДОСАВ комитетлари ва ташкилотлари Жамиятни ташкилий жиҳатдан мустаҳкамлаш, аҳоли ўртасида авиация билимларини ва спортни кенг ёйиш соҳасида катта ишлар қилдилар. Биз бу йил ўз ишимизни янада яхшилаш, юқори малакали авиация мутахассислари тайёрлаш ва авиация спортининг ҳамма турларини кучайтириш учун янада кўпроқ ишлашимиз керак.

ДОСАВ маҳаллий комитетларининг энг муҳим вазифаси активларни кўпайтириш блан тинмай шуғулланишдан, активларни пропаганда ишларига кенг жалб қилишдан иборатдир.

Жамият а'золари дастлабки авиация билимини бошланғич ташкилотлар ҳузуридаги авиация тўгаракларида оладилар. Жамиятнинг маҳаллий комитетлари бу тўгаракларнинг ишига айниқса жиддий э'тибор беришлари керак. Тўгарак машғулотлари мунтазам ўтказилиб турилиши, иш сифати қаттиқ назорат қилиниши, раҳбарлар ва инструкторларга доим ёрдам берилиши лозим.

ДОСАВ аэроклублари ва та'лим ташкилотлари юқори малакали учучилар, механиклар, планерчилар, парашютчилар ва бошқа хил мутахассислар тайёрлайдилар. Оммавий авиация спортини янада ривожлантириш мақсадида, аэроклубларда мусобақалар ўтказилиши, моҳир учучилар, парашютчилар, планерчилар ва авиамодельчилар аниқланиши керак. Ҳарбир область, ўлка ва республикада авиация спортчиларининг терма командалари тузилиши лозим.

Совет учучилари СССР Ҳаво Флоти Кунини авиация техникасини ривожлантиришда ва учучиларнинг маҳоратини оширишда янги муваффақиятлар блан нишонламоқдалар. Умумхалқ муҳаббатига сазовор бўлган Совет авиацияси бундан буён ҳам халқимизнинг ишончига муносиб хизмат қилади. Социализм мамлакатининг халқи большевиклар партияси, доно йўлбошчимиз ва устозимиз ўртоқ Сталин тарбиялаб етиштирган шонли учучиларимиз блан фахрланади.

ОЗАРБАЙЖОН ПАХТАКОРЛАРИНИНГ ВАКИЛЛАРИ ЎЗБЕКИСТОН ПАХТА ДАЛАЛАРИДА

Қардош Озарбайжон пахтакорларининг таклифларини амалга оширайлик!

☆

Агротехника қоидаларига ҳамма жойда тўла амал қилиш керак

Озарбайжон делегациясининг а'золаридан бир группаси Тошкент областининг пахта далаларидаги ишлар блан танишишни давом этдириб, 13 июльда Оққўрғон районининг колхозларида бўлди.

Делегация а'золари далаларни кўздан кечирган вақтда ғўза парвариши ишларини уюштиришдаги бирқанча жиддий камчиликлар ва хатоларни аниқладилар.

«Ленинобод» колхозида меҳмонлар чигитлар қаторларга нотўғри экилганлигига пахтакорлар ва механизаторларнинг э'тиборини жалб қилдилар. Бир участкада ғўза қаторлари хилма-хил қилиб экилган. Шу сабабли участка кичкина бўлакларга ажратиб юборилган. Бундай кичик майдонларда трактор эркин ишлайолмайди. Озарбайжон пахтакорларининг жуда тўғри айтишича, бундай аҳвол Оққўрғон районидаги 1-нчи МТС ходимлари ва колхоз раҳбарларининг пахтачиликни машиналаштиришга етарли э'тибор бермаётганликлари натижасидагина юз берган.

«Ленинобод» колхозида ғўзаларни яганалаш агротехникаси қўпол равишда бузилган. Кўп уяларда 4—5 туп ғўза қолдирилган. Шу сабабли ғўзалар авж олиб ўсолмаётир. Шу блан бирга, жуда сийрак ғўза қаторлари ҳам учрайди.

Озарбайжон пахтакорларининг маслаҳати блан колхоз правлениеси барча ғўза қаторларини кўздан кечириш учун колхозчилар ажратиб, уларга ҳарбир уяда 2—3 тадан бақувват ғўза тупларини қолдиришни, ортиқчаларини юлиб ташлашни топширди.

«Қўрғонтепа» колхозининг далаларида агротехника қоидалари айниқса кўп бузилган. Бу колхозда айрим участкаларни ёввойи ўт босган, кўп ғўзалар ўргимчаккана ва ғўза бити блан зарарланган. Колхоз правлениеси қишлоқ хўжалик зараркунандаларига қарши курашишга ҳамма кучни сафарбар қилмаган. Делегация а'золари зараркунандаларни йўқотиш учун колхозчиларнинг ҳаммасини сафарбар қилишни маслаҳат бердилар. Бу таклиф дарҳол амалга оширилди.

Донгдор пахтакор, икки марта Социалистик Меҳнат Қаҳрамони унвони олган Басти Багирова Оққўрғон пахтакорларига катта ёрдам кўрсатди. Б. Багирова ҳарбир колхозда ўз иш усулларини амалда кўрсатиб, колхозчиларга ғўзани ўргимчаккана ва ғўза битига қарши дорилаш, чопиқни ўтказиш, суғориш ва культивация қилиш муддатларини белгилаш усулларини ўргатди. Ўз колхозида звено бошлиғи ва колхоз партия ташкилотининг секретари бўлган ўртоқ Б. Багирова бу ерда ҳам ўзини моҳир ташкилотчи сифатида танитди.

Озарбайжон делегациясининг а'золари Оққўрғондан Пискент колхозларига ўтдилар. Бу районда «Коммунизм», «III Интернационал», Тельман номли, «Қизил юлдуз» колхозларининг далалари кўздан кечирилди.

Районда ғўзаси энг яхши ҳисобланган Тельман номли колхозда ғўзаларга ҳашарот тушган. Лекин колхозда зараркунандаларга қарши астойдил кураш олиб борилмаётир.

Кўп жойда ҳар уяда олтитадан, ба'зи уяларда ҳатто ўнтагача ғўза қолдирилган. Шу сабабли ғўзалар яхши ўсмаётир. Ҳосил тўплаш кечикмоқда.

Озарбайжон пахтакорлари «Коммунизм» колхози а'золарининг ишига ёмон баҳо бердилар. Бу колхозда ғўзаларни ёввойи ўт босган. Далаларни ёвойи ўтлардан тозалаш ва ҳосил тўплаш учун колхозда ҳечқандай чора кўрилмаётир.

«III Интернационал» колхозида ҳам аҳвол яхши эмас. Меҳмонлар пахта далаларида зараркунандаларга қарши кураш олиб борилмаётганлигини, ғўзалар яхши яганаланмаганлигини кўрсатдилар. Делегация а'золари гектаридан 100 центнердан ҳосил етиштириш мажбуриятини олган Фотима Исмоилова бошлиқ звенонинг участкасини бориб кўрдилар. Ўртоқ Исмоилова звеносига йил давомида биронта ҳам агроном келиб-кетмаганлиги озарбайжонлиларни ажаблантирди. Агротехника ёрдами ололмаган, ўз ҳолига ташлаб қўйилган звено бошлиғи қийин аҳволда қолиб, агротехника қоидаларининг анчагина бузилишига йўл қўйган.

Пискент колхозларида ғўзаларни ҳа деб қайта-қайта суғориш авж олган. Колхоз раислари ғўзаларни мумкин қадар кўпроқ суғоришга интилмоқдалар, буни юқори ҳосил олиш учун биринчи восита деб ҳисобламоқдалар. Ғўзаларнинг талаби э'тиборга олинмай, далалар қайта-қайта суғорилмоқда. Делегация а'золари Пискент пахтакорларига бунинг нотўғри ва агротехника талабларига хилоф эканлигини кўрсатдилар.

Делегация а'золари Ўртачирчиқ, Оққўрғон ва Пискент районларининг колхозларини текширганларидан кейин, пахтакорларнинг Пискентда чақирилган районлараро кенгашида ўз фикрларини сўзлаб бердилар. Озарбайжон ССР Пахтачилик министрининг ўринбосари ўртоқ Наврузов Ўртачирчиқ, Оққўрғон ва Пискент пахтакорларининг э'тиборини ҳосил тўплаш учун курашни кучайтиришга жалб қилди. Энг асосий вазифа,—деди у,—ғўзаларни қишлоқ хўжалик зараркунандаларидан сақлаб қолишдан, далаларни ёвойи ўтлардан тозалашдан, уялардаги ортиқча ғўзаларни йўқотишдан иборат.

Район ташкилотларининг раҳбарлари, агрономлар ва колхоз раислари делегация а'золарига амалий ёрдам берганликлари учун ташаккур изҳор қилдилар, делегация а'золарининг ҳамма кўрсатмалари бажарилади, деб ва'да бердилар. (ЎзТАГ).

Озарбайжон пахтакорларининг вакиллари Тошкент область пахта далаларида. **Суратда:** Озарбайжоннинг машҳур пахтакори, икки марта Социалистик Меҳнат Қаҳрамони унвони олган **Басти Багирова** Ўртачирчиқ районидаги Свердлов номли колхознинг бригада бошлиғи ўртоқ **У. Отақулов** блан суҳбатлашмоқда.

М. Пенсон фотоси.

☆

Наманган область пахтакорларининг кенгаши

НАМАНГАН. («Қизил Ўзбекистон» мухбиридан). Область пахтакорларининг кенгаши бўлиб ўтди. Кенгашга партия, совет, колхоз раҳбарлари ва пахтачилик мутахассисларидан 1.700 киши иштирок этди. Шунингдек мусобақадош Озарбайжон пахтакорларининг вакиллари — Сафаралиев районидаги Ленин номли колхоз раиси, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Оллоберди Багиров, Мирбашир районидаги Каганович номли колхознинг раиси Мар'ям Жаводова, Мўған мелиоратив тажриба станциясининг директори Содиқ Бахтиозин, Оқсув районининг бош агрономи Шабон Отакишиев, Огдош районидаги «Озарбайжон конституцияси» колхозининг звено бошлиғи Зайнаб Камбарова ўртоқлар ҳам иштирок этдилар.

Кенгаш областьда ғўза қатор ораларини ишлашнинг бориши ва қардош Озарбайжон ССР пахтакорлари блан Ўзбекистон пахтакорлари ўртасида тузилган социалистик мусобақа шартларини шараф блан бажариш масаласини муҳокама қилди.

Кенгашда Чортоқ район пахтачилик бўлимининг мудири Аминов, Уйчи район Машад қишлоқ советидаги Андреев номли колхознинг раиси Қўчқоров, Чортоқ район Ойқирон қишлоқ советидаги Сталин номли колхоз раиси Қодиров, Чуст район Хисорак қишлоқ советидаги «Сталинград» колхозининг раиси Маҳкамов, Наманган район партия комитетининг секретари С. Қорабоев ва бошқа ўртоқлар сўзлаб, Ўзбекистон пахтакорлари блан қардош Озарбайжон пахтакорлари ўртасида тузилган социалистик мусобақа шартларини тўла ма'қулладилар ва бу мусобақа шартлари юзасидан амалга оширилиши керак бўлган вазифалар ҳақида гапирдилар.

Чортоқ районидаги Сталин номли колхознинг раиси ўртоқ Қодиров бундай деди:

— Бизнинг колхозимиз а'золари республика пахтакорларининг VI қурултойида 1950 йилда 445 гектар пахтанинг ҳар гектаридан 50 центнердан ҳосил етиштиришга ва'да берган эдилар. Колхозчиларимиз бу йўлда анча баракали меҳнат қилиб, ҳозир ғўзани 5 чопиқдан, 6 культивациядан, 3 сувдан чиқариб, 2 марта озиқлантирдилар. Колхозчиларимиз қардош Озарбайжон пахтакорлари блан тузилган социалистик мусобақа шартларини муҳокама қилиб, июль ойи ичида ғўзани камида 3 марта парвариш қилиш мажбуриятини олдилар. Камқувват «Қизил Октябрь» колхози а'золари яқинда ўз ихтиёрлари блан бизнинг колхозимизга қўшилдилар. Бунинг натижасида пахта майдонимиз 750 гектарга етди. Колхозчиларимиз озарбайжонли қардошларимиз чақириқларини ма'қуллаб, бу йил 750 гектар ернинг ҳар гектаридан давлатга 50 центнердан пахта бериш мажбуриятини олдилар.

Кенгашда СССР Пахтачилик министри ўртоқ Усмон Юсупов катта нутқ сўзлади. Ўртоқ Юсупов область пахтакорлари олдида турган вазифаларни бирма-бир кўрсатиб берди.

Универсалчи Ҳидоятовнинг намунали иши

Қашқадар'ё область, Карши районидаги 2-нчи МТСнинг стахановчи универсалчиси ўртоқ Барат Ҳидоятов ғўзани парвариш қилишда намунали ишламоқда. Ўртоқ Ҳидоятов бу йил мавсумда 1.100 гектар ердаги ғўзани культивация қилиш мажбуриятини олган эди. У Дашт қишлоқ советидаги «Октябрь 14 йиллиги» колхозида 940 гектар ердаги ғўзани культивация қилди ва 210 килограмм ёнилғини тежади. Ўртоқ Ҳидоятов июль ойи ичида яна 300 гектар ердаги ғўзани культивация қилиш мажбуриятини олди.

Х. КАРИМОВ.

☆

Мусобақадошлар жиддий камчиликларни аниқладилар

САМАРҚАНД. («Қизил Ўзбекистон» мухбиридан). Қардош Озарбайжон пахтакорлари делегацияси а'золарининг бир груҳи 13 июльда Самарқандга келди. Делегация составида Озарбайжон гидротехника ва мелиорация институтининг бўлим бошлиғи А. Беҳбудов, Акстафин районидаги «Искра» колхози бошланғич партия ташкилотининг секретари А. Гусейнов, Қозоқ районидаги Ленин номли колхоз бошланғич партия ташкилотининг секретари Н. Байрамов, Наврашен районидаги Мясников номли колхознинг раиси Ф. Жавадов, Геокчай районидаги Калинин номли колхознинг раиси А. Жебраилов, Евлах районидаги Сталин номли колхознинг раиси Ю. Зейналов ўртоқлар бор. Делегация блан бирга Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми раисининг ўринбосари ўртоқ В. Содиқова ҳам келди.

Самарқанд область партия комитетининг секретари ўртоқ Қамбаров делегация а'золарини область пахта далаларидаги ишларнинг бориши блан таништирди. Вакиллар шу куниёқ областьнинг районларига чиқиб кетдилар.

Мусобақадошлар биринчи кунда Чархин, Пастдарғом районларидаги колхозларда бўлдилар. Вакиллар ҳамма жойда хурсандлик блан кутиб олинмоқда. Катта йўллар бўйида, биноларда, колхозларнинг дала шийпонларида: «Қардош Озарбайжон халқининг вакилларига алангали салом!», «Озарбайжон ва Ўзбекистон пахтакорлари пахтадан мўл ҳосил етиштириш юзасидан халқлар доҳиси улуғ Сталинга берган ва'даларини шараф блан бажарадилар» деган шиорлар ёзиб қўйилган.

Меҳмонлар Чархин районидаги Карл Маркс номли колхознинг иши блан танишдилар. Улар колхознинг отоқли пахта устаси, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Эргашбобо Ҳожиматов бошлиқ звено далаларини ва ундаги яхши парвариш қилинган, серҳосил бўлиб етишаётган ғўзаларни кўриб хурсанд бўлдилар. Эргашбобо ўзининг мўл ҳосил етиштириш йўлидаги тажрибаларини, ҳосилнинг тақдири ҳал қилинадиган шу кунларда шона, гул ва кўсакларни кўпроқ сақлаб қолиш учун кўраётган қўшимча тадбирларини айтиб берди.

Шу блан бирга, мусобақадошлар звенонинг бир участкасида ғўза ўсишдан орқада қолаётганлигини кўрсатдилар ва бу участкани парвариш қилишга алоҳида э'тибор беришни тавсия қилдилар.

Шунингдек, колхознинг айрим участкаларида ҳарбир уяда 4—5 тадан ғўза қолдирилганлигини аниқлаб, ортиқча ғўзаларни юлиб ташлаш зарурлигини уқдирдилар.

Меҳмонлар блан хайрлашар экан, Эргашбобо Ҳожиматов бундай деди:

— Камчиликларимизни кўрсатганларингиз учун раҳмат. Маслаҳатларингизни амалга ошириб, камчиликларни тезда тугатамиз. Колхоз бўйича ҳар гектаридан 50 центнердан, мен бошлиқ звенода эса гектаридан 100 центнердан пахта бериш ҳақидаги мажбуриятимизни албатта бажарамиз.

Арабхона қишлоқ советидаги «Қизил қўшин» колхозида вакиллар жиддий камчиликларни кўрдилар. Бу колхоз а'золари ҳар гектаридан 45 центнердан пахта етиштириш ҳақида мажбурият олганлар. Лекин ҳосил учун курашнинг ҳозирги энг муҳим даврида мажбуриятга яраша ишламаётирлар. Вакиллардан Беҳбудов ва Жаводов ўртоқлар колхозда чопиқ, культивация ва суғориш ниҳоятда сифатсиз ўтказилаётганлигини, меҳнатни ташкил қилишга етарли э'тибор берилмаганлигини аниқладилар. Ўртоқ Худойқулов бошлиқ 3-нчи бригаданинг айрим участкаларида ғўзалар ўз вақтида парвариш қилинмаганидан ўсишдан қолган. Колхозда бригада ва звеноларга кунлик ва бешкунлик топшириқлар берилмаган. Графикнинг бажарилиши текширилмаётир. Колхозчиларнинг ишлаган меҳнат кунлари ўз вақтида меҳнат дафтарчаларига ёзилмаган. Мусобақадошлар ғўзалари ўсишда орқада қолаётган бу участкаларга алоҳида э'тибор бериш, суғоришда тартиб ўрнатиш, меҳнатни тўғри ташкил этиш масалалари бўйича ўзларининг қимматли маслаҳатларини бердилар. Ўртоқ Худойқулов бошлиқ бригада а'золарининг йиғилиши ўтказилди, қолоқ участкалар аниқланди ва бу ерларда ғўза парвариши кучайтирилди, қўшимча озиқлантириш ташкил этилди.

Калинин номли колхозда меҳмонлар бу колхозни оталикка олган Ўзбекистон қишлоқ хўжалиги институтининг илмий ходимлари блан учрашдилар. Илмий ходимларнинг ёрдами блан бу колхозда агротехника тадбирлари мукаммал амалга оширилиб, ғўзалар жуда яхши парвариш қилинган. Ҳарбир туп ғўзада ҳозирданоқ 4—5 тадан кўсак санаш мумкин. Колхоз а'золари ғўзалар серҳосил бўлиб етишаётганлигини ҳисобга олиб, ҳар гектаридан илгариги 42 центнер ўрнига 45 центнердан пахта етиштириш шарти блан Наврашен районидаги Мясников номли колхоз блан социалистик мусобақа шартномаси туздилар.

Вакиллар Пастдарғом районидаги Максим Горький номли колхознинг ўртоқ Мирзаев бошлиқ бригадаси даласида ҳарбир туп ғўзада 10 тагача кўсак санадилар. Афсуски, гектаридан 40 центнердан пахта етиштириш мажбуриятини олган бу колхозда ҳам ўсишдан кейинда қолаётган айрим участкалардаги ғўзаларга э'тибор берилмаган. Масалан, Тўра Шамиев бошлиқ звенода ғўза бостириб суғорилган, суғоришдан кейин чопиқ, культивация қилинмаган, ер қотиб қолган.

Шунингдек, озарбайжонлилар Пастдарғом районидаги «Коммунизм», «Иттифоқ», «Ленинизм», «Правда Востока» ва бошқа колхозларда ҳам ғўза парваришидаги жиддий камчиликларни аниқлаб, уларни тугатиш юзасидан қимматли маслаҳатлар бердилар.

Меҳмонлар илғор колхозлардаги яхши иш тажрибаларини, шунингдек Пастдарғом районидаги 2-нчи МТС трактор бригадаларининг намунали ишларини ўз жойларига бориб амалга оширажакларини айтдилар.

Чархин ва Пастдарғом районларидаги 18 та колхозда ўтказилган ўзаро текшириш якунлари мусобақадошларнинг иштирокида районлараро колхоз активи йиғилишида муҳокама қилиниб, ўзаро тажриба алмашинди ва юз берган камчиликларни тугатиш юзасидан тегишли тадбирлар белгиланди.

Ғ. АШУРОВ.

Қардошларга салом!

Салом қардошларга!
Дўстлар, хуш келдингиз!
Пахтазор усталари,
Меҳнат азаматлари.
Даламизнинг шерисиз,
Меҳнатнинг чин эрисиз;
Меҳнат азаматлари —
Тинчликнинг солдатлари!
Пахта учун кураш —
Тинчлик учун кураш!
Пахтамиз — шонимиз,
Пахтамиз — фахримиз.
Ғалабага йўллар Сталин—қуёш,
Колхозимиз-жонимиз,
Давлатимиз — бахтимиз.
Биз фахрланамиз.
Шамомахон блан,
Сурайё — бир дун'ё,
Басти — эл бахти.
— Яшна Озарбайжон!
— Соғўл, Ўзбекистон!
Қардошлар туздилар мўл ҳосил
аҳдин.

Мичуринча ажиб ҳосил яратмиш
Пахта усталари —
Халқ ўғиллари.
Бутун мамлакатга шуҳрат таратмиш
Озар қизларининг чечан қўллари.
Сталинча режа — саодатимиз.
Қалбимизда Ватан ишқи ёнмоқда.
Кишилик чамани —
коммунизм сари,
Улуғ доҳи бизни олиб бормоқда,
Салом қардошларга!
Дўстлар, хуш келдингиз!
Пахтазор усталари,
Меҳнат азаматлари.
Даламизнинг шерисиз,
Меҳнатнинг чин эрисиз.
Меҳнат азаматлари —
Тинчликнинг солдатлари.

МИРМУҲСИН.

Дин халқ учун аф'юндир *)

Ватикан Гитлерни ва Муссолинини худонинг вакили деб э'лон қилди ва уларнинг иккинчи жаҳон урушига қадар ҳамда шу уруш даврида қилган ваҳшийликларини ва бу соҳада кўрсатган «қаҳрамонликларини» мақтади, кўкларга кўтарди. У, ҳар тарафдан Гитлерга ёрдам беришга, унинг ўзи ва армияси учун махсус дуолар ўқишга ва'да берди ва буни қўлидан келганча бажаришга тиришди.

Фашист армиялари Совет Армиясининг қақшатғич зарбалари остида енгилиб, орқага чекинаётганида ва Германия, Италия, Япониядан сўзсиз таслим бўлиш талаб қилинганда, Ватикан бу талабни «христиан ақидаларига мутлақо тўғри келмайдиган» нарса деб та'рифлаб, дод солди. Урушнинг охирида Ватикан Германияни, Американи ва Англияни келиштириб бирлаштиришга, уларни Совет Иттифоқини бўғиб ташлашга ундади. Сўнгра, Ватикан шошилинч суратда хитой халқининг душмани бўлган тескаричи диктатор Чан-Кай-ши блан алоқа ва дўстлик муносабатларини кучайтиришга, унинг тескаричилик ишларига ёрдам беришга, уни долларлар Америкасига яна ҳам кўпроқ яқинлаштиришга ҳаракат қилди.

Айниқса кейинги вақтларда Ватикан америка империализмининг карнайига, унинг босқинчилик планларини амалга ошириш, озодлик ҳаракатларига, коммунизм идеяларига, СССРга ва халқ демократияси мамлакатларига қарши кураш, янги уруш оловини ёқиш қуролига айланди. Ватикан хусусан яқинда чиқарган буйруғи блан ўзини яна бир марта фош этди. Бу буйруғи блан у, ҳамма тинчлик ва демократия тарафдорларини, ҳамма коммунистларни, уларнинг ғояларини, ҳаракатларини ёқловчиларни, уларга ёрдам берувчиларни, марксистик адабиётни ўқувчиларни ва ҳатто коммунистик газеталарни сотувчиларни диндан ва черкавдан ҳориж қилди ва ла'натлади.

Улуғ ёзувчимиз А. М. Горький «Республика қиролларидан бири» деган памфлетида, Америка «Сариқ иблиси» эгаларидан бирининг сўзи блан динга бундай характеристика беради:

«Ҳа, дарвоқи'! Мен унинг қимматини биламан, — деди у. Яна қайтариб айтаман: камбағаллар учун дин зарурдир. У менга ёқади. Бу дун'ёда ҳамма нарса иблисникидир, дейди у. Ҳай, инсон, агар жонингни қутқаришни хоҳласанг, бу дун'ёда ҳечнарса истама ва ҳечнарсага тегма. Сен ўлгандан кейин ҳаётдан лаззатланасан — осмонда ҳамма нарса сеники! Одамлар бунга ишонсалар, улар блан ишлаш осон. Ҳа, дин—мойдир. Биз ҳаёт машинасини у блан қанча кўп мойласак, машина қисмларининг «тўпалони», ейилиши шунча оз бўлади, машинистнинг иши шунча осонлашади...».

Дин Америка ва Англияда мана шундай машинистларнинг,—«Сариқ иблис», я'ни олтин ва капитал, доллар ва фунт стерлинг қиролларининг, жумладан Уолл-стрит ва Ситидаги машинистларнинг қўлида мойлик вазифасини бажармоқда!

Ислом дини ҳам феодал Шарқида худди шундай мақсадга хизмат қилаётир. У ерда ислом ички ва ташқи реакциянинг, феодал тузуми ва империалистик мустамлака сиёсатининг ҳомиси ва малайи бўлиб иш кўраётир. Тескаричи мусулмон руҳонийлари ислом динининг ёрдами блан революцион — озодлик ҳаракатларига қарши, СССР га қарши курашиш мақсадида, феодал ва мустамлакачи империалистларнинг мавқиини мустаҳкамлаш мақсадида, ўз кучларини бирлаштиришга ва реакцион панисломизм ҳамда шунга ўхшаш ҳарқандай бошқа диний уюшмаларни ҳар ерда ташкил қилишга ва зўрайтиришга уринмоқдалар.

Панисломизм, умуман феодал Шарқидаги дин ва диний реакция маҳаллий ҳодисагина бўлмай, жаҳон империалистик реакциясининг узвий қисми сифатида, унга ёрдам берадиган ва унинг мустамлака сиёсати ҳамда тузумини мустаҳкамлайдиган нарса сифатида мавжуддир ва ҳаракат қилаётир. Шунинг учун ҳам, биринчидан, бошқа динлар каби, ислом дини, унинг моҳияти тараққиётга, халққа тамомила зиддир. Иккинчидан, озод бўлмаган шарқ мамлакатларидаги ҳамма эксплоататор гуруҳлар, жумладан миллий буржуазия, кучайиб кетган ва улар учун таҳликали тус олган демократик миллий-озодлик ҳаракатларидан қўрқиб, империалистларнинг пинжига кириб, улар блан бирликда ҳаракат қилишни ма'қул кўраётирлар. Бу иттифоқ Шарқ халқларига ўзининг қонли ва ҳалокатли натижаларини бераётир.

Инглиз мустамлакачилари ўзларининг «бўлиб ташла ва ҳокимлик қил» деган аблаҳона принципларига асосланиб, Ҳиндистонда мусулмонларни ҳиндулардан ажратиб ташладилар, уларни бир-бирига қарши қўйдилар, уларни бир-бирларини қириб ташлайдиган қонли тўқнашишларга дучор қилдилар ва қилаётирлар, шу блан инглиз талончилар, маҳаллий феодаллар, буржуазия, руҳонийлар ўзларига қарши қаратилган ҳинд меҳнаткашларининг революцион-синфий кучларини ма'лум даражада бўлиб ташладилар ва уларни ўз-ўзлари блан жиққа-мушт қилиб қўйдилар. Шундай қилиб, улар ҳинд мазлумларининг бирлашишини ва умумий душман бўлган ички ҳам ташқи золимларга қарши курашини заифлаштирдилар.

Инглиз империалистлари Покистон доминионини яратиб, унга яна бошқа умид ҳам боғладилар,— у орқали бошқа феодал-мусулмон шарқ мамлакатларида ўзларининг мустамлакачилик сиёсатини мустаҳкамлаш ва кенгроқ ёйиш, у ерлардаги миллий-озодлик ҳаракатларини бостириш фикрини кўзладилар. Улар қўғирчоқ Покистон давлатини яратиб, уни Англиянинг раҳбарлигида панисломизмнинг, умуман ҳар ердаги ислом реакциясининг ўчоғи ва марказига айлантирмоқчи бўлдилар.

Покистон ҳукуматининг яқинда ўлган бошлиғи Жинни бу мақсадларни амалга оширишга ҳаракат қилди. Уни дун'ё мусулмонларининг бошлиғи деб э'лон қилдилар ва ҳатто ҳалифа дейишларига ҳам оз қолди.

1948 йилда Индонезия халқларининг Голландия империалистларига қарши олиб борган кураши кучайиб кетиб, голландия босқинчиларининг аҳволи жуда танглашиб қолганда, Жинни Индонезия вакилига ва у орқали Индонезия халқларига махсус мактуб блан мурожаат қилди. Бу мурожаатда у Индонезиядаги мусулмонларнинг қони тўкилаётганига гўё юракдан ачинаётганини билдирди ва уларни босқинчиларга қарши курашни тўхтатишга чақирди.

Яқинда Мисрда маҳаллий золимларга ва инглиз мустамлакачиларига қарши, инглизларнинг Мисрга «таклиф» қилган қуллиқ битимларига қарши, инглизларни Мисрдан ҳайдаб чиқариш учун миср халқи бош кўтариб чиққанда ва бу ҳаракат жуда кучайиб кетганда, яна Жинни Миср подшоси Фаруҳга ва у орқали миср халқига махсус мурожаат қилиб, уларни инглизлар блан келишишга чақирди.

1949 йилнинг бошида Покистоннинг маркази Карачида, ҳаммадан олдин америкалиларнинг ташаббуси блан «мусулмонлар» конференцияси чақирилди. Унда гўё «мусулмон дун'ёсининг келажаги» масаласи қўйилди. Шу конференцияда сўзга чиққан Миср вакили, мусулмон мамлакатларини индустрлаштириш идеясидан воз кечиш керак, бу идея зарарлидир, деган тезисни ўртага ташлади. У, масалан, трактор ва ундан фойдаланиш гуноҳдир, чунки трактор ҳақида қур'онда ҳеч нарса дейилмаган, деди.

Буларнинг нима учун айтилганлиги ва нимага хизмат қилиши ўз ўзидан ма'лум. Шу ҳам аёндирки, мустамлакаларни индустрлаштириш империалистлар учун, уларнинг мустамлака сиёсати учун жуда зарарлидир.

Панисломистлар ўзларининг тескаричилик ҳаракатларида ҳечқандай қабиҳликдан қайтмаётирлар. Улар шантаж ва жосуслик, сотқинлик ва каллакесарлик ва ҳоказолар блан машғул бўлиб, хусусан, сўнгги вақтларда беватан космополитизмни ҳам кенг тарғиб қилаётирлар. Бу блан улар мусулмон динидаги ҳархил халқларнинг миллий ва ватанпарварлик туйғу ва интилишларини йўқотмоқчи ва империалистларга кенг йўл очиб бермоқчи бўладилар. Улар СССР ҳақида ҳарқандай бўҳтонлар тарқатиб, Ватанимизга қарши кескин кураш олиб бормоқдалар. Улар озод бўлмаган ва социализмга интилаётган шарқ халқларини алдаш мақсадида, ҳарқандай мунофиқона «назария»ларни ёймоқдалар. Масалан, улар ҳақиқий социализм исломдадир, демакдалар. Бу блан улар эзилган мусулмон халқларининг СССРга бўлган муҳаббатини йўқотмоқчи ва уларни дин ҳамда қуллик занжирлари блан янада кучлироқ боғлаб ташламоқчи бўладилар.

Улар марксизм-ленинизмнинг ашаддий душмани сифатида ҳаракат қилиб, Эронда, Туркияда, араб мамлакатларида коммунистик партияларни ман' этиш учун қўлларидан келганча уринмоқдалар.

Реакцион ислом дини, руҳонийлари ҳарқандай диний-хурофий уйдирмаларни халқ орасига ёйиб, халққа хизмат қиладиган фанларга қарши зўр бериб курашмоқдалар.

Юқорида айтилганларнинг ҳаммаси тескаричи дин ва руҳонийлар империалистик ва феодал реакция ва қуллик қуролидан бошқа нарса эмаслигини кўрсатади. Буни дун'ё меҳнаткашлари борган сари кўпроқ тушунмоқдалар ва ўзларининг умумий душманларига қарши курашни кучайтирмоқдалар. СССРни ўзларининг идеаллари ҳисоблаб, уни тескаричиларнинг, империалистик уруш оловини ёқувчиларнинг ҳужумидан сақлашга ҳаракат қилмоқдалар. Буни уларнинг туб манфаатлари талаб қилади.

Улуғ Октябрь социалистик революцияси натижасида, Ленин—Сталин партиясининг доно раҳбарлигида Ватанимиз халқлари эришган энг катта муваффақиятлардан бири шу бўлдики, улар ҳарқандай руҳий қулликдан, руҳий зулмдан, жумладан дин, фанатизм зулмидан, шариат ва руҳонийларнинг, мачит ва черкавнинг ҳукмронлигидан абадий озод бўлдилар, мамлакатимизда ҳарқандай диннинг, хурофий тушунчаларнинг ижтимоий-иқтисодий, сиёсий негизларини йўқотдилар. Совет кишиси энди ўз моҳиятини ўзидан бегоналамайди ва уни худога айлантирмайди, аксинча, унинг тўлиқ ўзиники эканлигини англаб олди, уни ўзига қайтарди, ўз кучи ва қудратининг хўжаси ўзи бўлиб олди ва уни ўзининг ҳақиқий бахти ва саодати учун хизмат қилишга қўйди.

Большевиклар партияси, совет ҳукумати ва халқларнинг динга, фанатик тушунчаларга қарши олиб борган курашларининг бундай муваффақиятли чиқиши марксизм-ленинизмнинг дин ҳақидаги, динга ва диний-хурофий тасаввурларга қарши кураш ва уларни йўқотиш йўллари ҳақидаги та'limотининг жуда тўғри ва ҳаётий эканини кўрсатади.

Динга қарши курашда партиямиз нимага асосланади ва нималарни дастак қилиб олади?

Партия: ҳарбир одам ўзи хоҳлаган динида бўлишга ҳақлидир, бу—ҳарбир одамнинг ихтиёрий ишидир, дейди. Виждон озодлиги, э'тиқод озодлиги Ватанимиздаги ҳарбир гражданнинг ҳақ-ҳуқуқидир. Лекин бу, партиямиз ва Совет ҳукуматимиз динни «шахсий иш» дейди, динга бетараф қарайди, деган гап эмас. Партия ва ҳукуматимиз ҳарбир одамда динга ишониш ҳуқуқини қолдириб, шу блан бирга, ҳарбир одамга динга қарши курашиш ҳуқуқини ҳам беради.

Ленин ва Сталин ишчилар синфининг партияси, марксистик партия динга, хурофий фикрларга, дин заҳарига нисбатан бетараф қолаолмайди ва қолмаслиги керак, деб та'лим бердилар.

(ОХИРИ ТЎРТИНЧИ БЕТДА)

*) Боши «Қизил Ўзбекистон»нинг шу йил 13 ва 14 июль сонларида босилган.

ҚУРИЯДАГИ ВОҚИАЛАР

ҚУРИЯ ХАЛҚ-ДЕМОКРАТИК РЕСПУБЛИКАСИ ХАЛҚ АРМИЯСИ БОШ ҚЎМОНДОНЛИГИНИНГ АХБОРОТИ

ПХЕНЬЯН, 14 июль. (ТАСС). Қурия халқ-демократик республикаси Халқ армиясининг Бош қўмондонлиги 14 июль эрталаб қуйидаги ахборотни э'лон қилди:

Халқ армияси қисмлари ҳамма фронтларда жанубга ҳужумни давом эттирдилар.

Америка авиацияси Қуриянинг шимолий қисмидаги шаҳар ва қишлоқларни ҳамда Қуриянинг жанубидаги озод қилинган шаҳар ва қишлоқларни ваҳшиёна бомбардимон қилди ҳамда ўққа тутди.

13 июльда 30 дан ортиқ америка аэроплани Вонсан (Гензан) шаҳрига ва атрофдаги қишлоқларга икки марта ҳужум қилиб, 100 килограммдан 1 тоннагача бўлган 500 дан ортиқ бомба ташлади. Бу аэропланлар ҳечнарсани фарқ қилмай, тинч аҳолини ваҳшийларча бомбардимон қилдилар. Бомбардимон натижасида кўпгина уй-жой, касалхона, мактаб ва бошқа маданий муассасалар вайрон қилинди. Тинч аҳолидан кўп киши ўлди, булар орасида врачлар, медицина ҳамширалари, 10 та бемор ва бирнеча ўнлаб ўқувчилар бор.

ПХЕНЬЯН, 14 июль. (ТАСС). Қурия халқ-демократик республикаси Халқ армиясининг Бош қўмондонлиги 14 июль кечқурун қуйидаги ахборотни чиқарди:

Халқ армияси қисмлари ҳамма фронтларда ҳужумни давом эттирдилар. 13 июльда Халқ армиясининг қисмлари Қуриянинг жанубий қисмидаги энг муҳим шаҳарлардан бирини — Шимолий Чунчен вилоятининг маркази Чхончжу (Сейсю)ни тамомила озод қилдилар.

Чхончжу шаҳрини озод қилиш учун олиб борилган жангларда Халқ армиясининг қисмлари асирлар ва ўлжалар олдилар.

Халқ армиясининг бошқа қисмлари 13 июль эрталаб соат 5 да Йосань (Рейдзан) шаҳрини озод қилдилар.

ҚУРИЯДАГИ УРУШ ҲАРАКАТЛАРИГА ДОИР

ЛОНДОН, 14 июль. (ТАСС). Рейтер агентлигининг мухбири Нью-Йоркдан хабар беради: маҳаллий радио станциялари Қурия фронтидан олиб берилган бир хабарни эшиттирдилар. Бу хабарда айтилишича, Шимолий Қурия қўшинлари Тэчжон (Тайден)дан тахминан 30 километр ғарби-шимолда жойлашган Кончжу (Косю) ёнида Кимган (Кин-ко) дар'ёсидан ўтганлар.

ҚУРИЯДА УРУШ ҲАРАКАТЛАРИ

НЬЮ-ЙОРК, 14 июль. (ТАСС). Ассошиэйтед Пресс агентлигининг Токиодаги мухбири хабар беради: Макартур штаби чиқарган ахборотда бундай дейилади: фронтнинг марказий қисмида унча катта жанглар бўлмади. Аммо фронтнинг ўнг қанотида Шимолий Қурия қўшинлари Хамчхон (Кансио) ва Аньдон (Анто) томонга қараб силжишни давом эттирдилар.

ЖАНУБИЙ ҚУРИЯНИНГ ОЗОД ҚИЛИНГАН ШАҲАРЛАРИДА

ПХЕНЬЯН, 14 июль. (ТАСС). Пхеньян радиоси қуйидаги хабарни эшиттирди: Халқ армияси томонидан озод қилинган Онгдин шаҳрида халқ комитети тикланди. Комитетга аҳолининг ҳамма табақаларидан вакиллар кирди.

Шаҳарда янги ҳаёт бошланди: лисинманчилар чекинган вақтда улар томонидан бузилган ҳамма бинолар жадаллик блан тикланмоқда. Кўчалар ва йўллар тузатилмоқда, телефон-телеграф алоқаси йўлга қўйилмоқда.

Озод қилинган Сувон (Суйчен) шаҳрининг аҳолиси тиклаш ишларига киришди. Шаҳарда халқ комитети ва турли жамоат ташкилотлари ишлай бошлади.

9 июльда шаҳарда митинг бўлди. Митинг қатнашчилари америка империалистик босқинчилар ва лисинманчилар шайкаси устидан тўла ғалаба қозонгунча курашиш тўғрисида якдиллик блан қарор қабул қилдилар.

Митинг қатнашчиларидан кўп киши Халқ армияси сафига киришни истаганликларини билдирдилар.

ЖАНУБИЙ ҚУРИЯ АҲОЛИСИ ЕР ИСЛОҲОТИ ТЎҒРИСИДАГИ ФАРМОННИ ТАБРИКЛАМОҚДА

ПХЕНЬЯН, 14 июль. (ТАСС). Пхеньян радиоси қуйидаги хабарни эшиттирди: озод қилинган Онгдинда деҳқонларнинг митинглари бўлди. Бу митингларнинг қатнашчилари Қурия халқ-демократик республикаси Олий халқ мажлиси президиумининг Қуриянинг жанубий қисмида ер ислоҳоти ўтказиш тўғрисидаги фармонини қизғин табрикладилар. Деҳқонлар Ким Ир Сен бошлиқ ҳукумат халқ ва давлат манфаатларини астойдил ҳимоя қилмоқда деб уқдириб ўтдилар ва ўз ерларида мўл ҳосил етиштиришга ва'да бердилар.

СЕУЛ АҲОЛИСИ ХАЛҚ АРМИЯСИГА КЎПЛАБ КИРМОҚДА

ПХЕНЬЯН, 14 июль. (ТАСС). Пхеньян радиоси қуйидаги хабарни эшиттирди: Сеул аҳолиси ватанни америка босқинчиларидан ҳимоя қилиш учун Халқ армиясига кўнгилли бўлиб киришни истайди.

3 июльдан 10 июльгача шаҳарда 778 йиғилиш ва митинг бўлиб ўтди. Бу йиғилиш ва митингларнинг қатнашчилари фронтга боришни истаганликларини айтдилар. Ихтиёрий равишда армияга киришни истаб 80 минг киши ариза берди.

ЛИСИНМАНЧИЛАРНИНГ ВАҲШИЙЛИГИ

НЬЮ-ЙОРК, 14 июль. (ТАСС). «Нью-Йорк геральд трибюн» газетасининг Қурияда америка қўшинлари блан юрган мухбири Хиггинс хабар беради: лисинманчи полиция бошлиғи Ким Тай Сун суҳбат вақтида, иғвогарлик ниятида Қурия халқ-демократик республикасига ҳужум қилинган вақтдан бери Ли Син Ман жаллодлари қуриялик ватанпарварлардан 1.200 дан ортиқ кишини қатл этганликларини э'тироф қилди. Ким Тай Сун одамларни кўплаб отиш учун тузилган ўз командаси «кечаю-кундузи тинмай ишламоқда» деб мақтанди.

ЛИСИНМАНЧИЛАРНИНГ ВАҲШИЙЛИГИ ТЎҒРИСИДА «ТАЙМС» ГАЗЕТАСИНИНГ ЁЗГАНЛАРИ

ЛОНДОН, 14 июль. (ТАСС). «Таймс» газетасининг Қурияда америка қўшинлари штаби ҳузуридаги махсус мухбири ёзади: Ли Син Ман полицияси чекинган вақтда энг отоқли маҳбус коммунистлардан бирнеча юз кишини ўзи блан олиб кетган. Полиция ходимлари уларни тоғ орасига олиб кетиб, ўзлари учун гўр ковлашга мажбур этганлар ва сўнгра ҳаммаларини отиб ташлаганлар. Бу мудҳиш ёвузликни кўрган кишиларнинг айтишларича, деб ёзади мухбир, — кўп маҳбуслар ўлиш олдидан коммунистларнинг шиорларини айтганлар.

ҚУРИЯ ВАТАНПАРВАРЛАРИ

ПХЕНЬЯН, 14 июль. (ТАСС). Пхеньян радиоси қуйидаги хабарни эшиттирди: Шимолий Қурия ёшлари фронтга жўнатишни сўраб ариза бермоқдалар. 10 июльгача 740 минг ариза олинди.

АМЕРИКАЛИЛАР ҚУРИЯ ШАҲАРЛАРИНИ ВАҲШИЙЛАРЧА ЎҚҚА ТУТДИЛАР

ПХЕНЬЯН, 14 июль. (ТАСС). Пхеньян радиоси қуйидаги хабарни эшиттирди: 3 июльдан 6 июльгача америка флоти Чумуньчжинь (Тюбунри) шаҳрини узоққа отадиган тўплардан ваҳшийларча ўққа тутди. Натижада шаҳарда хотин-қизлар ва болалардан кўп киши ўлди.

И. В. СТАЛИН АСАРЛАРИНИНГ 9-НЧИ ТОМИ БУЛҒОР ТИЛИДА НАШР ЭТИЛДИ

СОФИЯ, 14 июль. (ТАСС). Булғория коммунистлар партиясининг нашриёти И. В. Сталин Асарларининг 9-нчи томини 50 минг нусхада босиб чиқарди.

ЧЕХОСЛОВАКИЯ МИЛЛАТ МАЖЛИСИ ҚУРИЯДАГИ АМЕРИКА ҚУРОЛЛИ ИНТЕРВЕНЦИЯСИНИ ҚАТТИҚ ҚОРАЛАМОҚДА

ПРАГА, 14 июль. (ТАСС). Кеча Чехословакия Миллат мажлиси якдиллик блан баёнот қабул қилди. Баёнотда америка империалистларининг Қуриядаги қуролли интервенцияси қаттиқ қораланади.

Миллат мажлиси, — дейилади баёнотда, — Чехословакия ҳукуматининг тинчлик сиёсатини ва Чехословакия ташқи ишлар министрлигининг норозилик нотасини ма'қуллайди. Бизнинг сиёсатимиз СССР Ташқи ишлар министри ўринбосари А. А. Громиконинг 1950 йил 4 июльдаги баёнотида батафсил баён қилинган негизларга асослангандир.

Баёнотда Хавфсизлик Советининг ғайри қонуний ҳаракатлари қораланади ва сўнгра бундай дейилади:

Совет Иттифоқининг ва халқ демократияси мамлакатларининг халқларидек чехословак халқи ҳам Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг буюк асосий принципларини қизғин қувватлайди. Биз, чехословак халқининг вакиллари Бирлашган Миллатлар Ташкилоти Уставининг бу хилда қўпол равишда бузилишига қарши ва Бирлашган Миллатлар Ташкилоти номининг суиисте'мол қилинишига қарши қаттиқ норозилик билдирамиз.

Биз Чехословакия республикаси Миллат мажлиси номидан, Чехословакиянинг барча меҳнаткашлари номидан бутун дун'ёдаги миллион-миллион меҳнаткашлар ва сулҳпарвар кишиларнинг овозига ўз овозимизни қўшамиз, улар блан бирга қаҳрамон қурия халқининг курашини қизғин табриклаймиз, бутун дун'ё империалистларига қат'ият блан: «Қуриядан қўлингни торт!» деймиз.

Румония меҳнаткашлари Қуриядаги Америка интервенциясини тўхтатишни талаб қилмоқдалар

БУХАРЕСТ, 14 июль. (ТАСС). Румония халқ республикасида қурия халқига актив ҳайрихоҳлик изҳор қилиш ҳафтаси баланд руҳ блан ўтмоқда. Меҳнаткашлар америка ҳарбий қуролли интервенциясига қарши нафрат блан норозилик билдирмоқдалар ва Қуриянинг ўз озодлиги учун курашаётган халқига самимий ҳайрихоҳлик изҳор қилмоқдалар. Бухарестдаги «23 август» заводида бўлган катта митингда ишчи Д. Захариа бундай деди:

«Биз учун, шунингдек қурия халқи ва бутун инсоният учун тинчлик — ҳаёт ва бахт-саодат демакдир. Биз бутун дун'ё халқларининг қудратли овозига ўз овозимизни қўшамиз, бутун дун'ё халқлари империалистлардан «Қуриядан қўлингни торт!» деб талаб қилмоқдалар».

Сидней портининг ишчилари Қурияга жўнатиладиган авиация моторларини ортишдан бош тортдилар

СИДНЕЙ, 14 июль. (ТАСС). Бугун Сидней портининг ишчилари Қурияда Халқ армиясига ва тинч қурия халқига қарши ҳаракат қилаётган аэропланлар учун белгиланган авиация моторларини «Чандэ» деган инглиз пароходига ортишдан бош тортдилар.

Сергей Константинович ЕМЦОВ

Большевиклар партиясининг содиқ фарзанди **Сергей Константинович Емцов** узоқ давом этган оғир касалликдан кейин шу йил 14 июльда вафот этди.

С. К. Емцов 1899 йилда Қозоғистон ССРнинг Олмаота шаҳрида туғилди ва оддий ишчидан кўзга кўринган партия ходимигача бўлган катта, шонли йўлни босиб ўтди.

Ўртоқ Емцов тамаки фабрикасининг ишчиси бўлиб 12 ёшидаёқ меҳнат қила бошлади.

1919 йилда комсомолга кирди. 1920 йилдан буён ВКП(б) а'зоси эди.

Ўртоқ Емцов граждан уруши йилларида Қизил Армия сафида хизмат қилди. Қизил Армия сафидан бўшагандан кейин 1922 йилда Ўрта Осиё Давлат университетининг ишчилар факультетига ўқишга кирди ва ўқиш вақтида

жамоат ва комсомол ишларида актив қатнашди.

1928 йилда Ўзбекистон партия ташкилоти ўртоқ Емцовни Тошкент округ партия комитетининг ташкилот-инструкторлик бўлими мудири, сўнгра қишлоқда ишлаш бўлимининг мудири қилиб раҳбар партия ишига кўтарди. Ўртоқ Емцов Қашқадар'ё, Хоразм, Самарқанд областьларида ва транспортда партия ишларида ишлади.

1931 йилдан 1933 йилгача С. К. Емцов Москвада Қизил профессура институтида ўқиди. 1933 йилдан 1937 йилгача ўртоқ Емцов РСФСРда хўжалик ишларида ва 1937 йилдан бошлаб яна Ўзбекистонда партия ишида — Ўзбекистон К(б)П Марказий Комитети қишлоқ хўжалик бўлими мудирининг ўринбосари, Ўзбекистон К(б)П Фарғона область комитетининг секретари, Ўзбекистон К(б)П Тошкент область комитетининг секретари ва 1941 йил 1 июльдан бошлаб Ўзбекистон К(б)П Тошкент шаҳар комитетининг секретари бўлиб ишлади.

Ўртоқ Емцов Улуғ Ватан уруши йилларида бу вазифада ишлаб, Тошкент партия ташкилотини фронтга ҳартарафлама ёрдам беришга ва Совет Иттифоқининг ғарбий районларидан кўчириб келтирилган кишиларни жойлаштиришга сафарбар этди.

1946 йилдан бошлаб ўз ҳаётининг сўнгги кунларигача С. К. Емцов яна Ўзбекистон К(б)П Тошкент область комитетининг иккинчи секретари вазифасида ишлади.

Ўртоқ Емцов мас'улиятли партия ишларида ишлаб, ўз ҳаётининг сўнгги кунларигача Ватанимизнинг улуғ Ленин — Сталин партияси ишига чексиз садоқатли фарзанди бўлиб қолди.

Ўртоқ Емцовни таниган ҳамма киши уни меҳнаткашлар ўртасида катта обрў қозонган саботли большевик, сезгир ва ғамхўр ўртоқ деб билади.

Ўзбекистон меҳнаткашлари ўртоқ Емцовни иккинчи чақириқ ССР Иттифоқи Олий Советига депутат, Ўзбекистон ССР Олий Советига икки марта депутат қилиб, меҳнаткашлар депутатлари область ва шаҳар Советлари депутати қилиб сайладилар.

Ўзбекистон халқ хўжалигини юксалтиришдги катта хизматлари учун партия ва ҳукумат ўртоқ Емцовни Ленин ордени, учта «Меҳнат Қизил Байроқ» ордени, иккита «Қизил юлдуз» ордени, «Ҳурмат Белгиси» ордени ва «Кавказни мудофаа қилганлик учун» медали блан мукофотлади.

Сергей Константиновичнинг вафоти Ўзбекистон партия ташкилоти учун оғир жудоликдир.

Бутун онгли ҳаётини большевиклар партияси ва халққа ҳалол хизмат қилишга бағишлаган Сергей Константинович Емцовнинг порлоқ образи уни билган ҳамма кишиларнинг қалбида узоқ сақланади.

НИЁЗОВ, ЮСУПОВ, ИГНАТЬЕВ, МЕЛЬНИКОВ, МАВЛОНОВ, КАМОЛОВ, КАБАНОВ, МУҲИДДИНОВ, И. Е. ПЕТРОВ, НУРИДДИНОВ, РАШИДОВ, БАСКАКОВ, ВАҲОБОВ, РАҲИМБОБОЕВА, ЧИКОВАНИ, АЛИМОВ, ТЎХТАБОЕВ, ФЕДОТОВ, ШКУРАТОВ, БРОДОВА, НАЗАРОВ, ТУРДИЕВ, ЮСУФБЕКОВ, СКЛЯРОВ, ТЕЛЯТНИКОВ, ХЎЖАЕВ, АБДУЛЛАЕВ, АЛЕКСАНДРОВСКИЙ, РУЗМЕТОВ, Н. П. ПЕТРОВ, НИЁЗОВА, ЭГАМБЕРДИЕВ, ЧЕРНИК, ПОПОВ, АБДАЛИН, ГАБРИЭЛЬЯН, БАБКОВ, ДОЛЕНКО, В. Я. ЕМЦОВ.

С. К. ЕМЦОВНИ ДАФН ЭТИШНИ УЮШТИРУЧИ КОМИССИЯДАН

С. К. Емцовнинг жасади солинган тобут меҳнаткашлар депутатлари Тошкент шаҳар совети залига қўйилади.

Тобут қўйилган бинога 17 июль кундуз соат 2 дан одамлар қўйилади.

С. К. Емцовнинг жасади шу куни соат 6 дан 30 минут ўтганда олиб чиқилади.

С. К. Емцов Қардошлар Қабристонида дафн этилади.

ҒАРБИЙ ГЕРМАНИЯДА ИНГЛИЗ-АМЕРИКА ИМПЕРИАЛИСТЛАРИНИНГ ҲАРБИЙ ТАЙЁРГАРЛИКЛАРИ

БЕРЛИН, 13 июль. (ТАСС). Ғарбий Германиянинг турли ўлкаларидан олинаётган хабарлар Ғарбий Германияда инглиз-америка империалистлари ҳарбий тайёргарликни кучайтираётганликларидан дарак беради. «Нейес Дейчланд» газетаси ёзади: Баумхольдда (Биркенфельд райони — француз оккупация доираси) ҳарбий манёврлар ўтказиладиган та'лим майдонлари 48 минг гектар кенгайтирилган. Оккупациячи ма'мурлар америка қўшинларига манёврлар ўтказиш имконияти берилиши учун кўп қишлоқларнинг аҳолисини уй-жойларидан ҳайдаб юборганлар.

Хабарларга қараганда, Майнц шаҳри ҳарбий материаллар жўнатиб турадиган пунктга айлантирилган. Шаҳар атрофидаги илгариги гитлерчи қўшинларнинг вайрон қилинган казармалари тикланган; шу блан бирга янги казармалар қурилмоқда. Хабарларда айтилишича, Нюренберг яқинида ўқ-дори, авиация бомбалари ва портлайдиган моддалар сақланадиган катта ҳарбий омбор ташкил қилинган.

Люнебург чўли танклар иштироки блан манёврлар ўтказиш учун Ғарбий Европадаги энг йирик та'лим майдонига айлантирилган. Шлезвиг-Гольштейнда ҳам ғарбий оккупациячи ма'мурларнинг ҳарбий тайёргарликни кучайтираётганликлари сезилмоқда. Масалан, олинган хабарларга қараганда, Эльмсхорндаги заводлардан бирида пулемёт детальлари тайёрланмоқда. Энгелдаги завод ўтган ҳафтадан бошлаб ҳарбий маҳсулот ишлаб чиқарабошлаган, Неймюнстердаги «Вестфаль» фабрикаси инглиз авиацияси учун ниқоб тўрлари тайёрламоқда.

Шлезвиг-Гольштейннинг шарқий соҳилида манёврлар ўтказилмоқда. Бу манёврларда қуруқликдаги кучлар блан бирга инглиз ва америка ҳарбий кемалари ҳам қатнашмоқда.

РУМОНИЯ БЛАН ЧЕХОСЛОВАКИЯ РЕСПУБЛИКАСИ ЎРТАСИДА ИҚТИСОДИЙ БИТИМ

БУХАРЕСТ, 14 июль. (ТАСС). Румония халқ республикасининг ташқи савдо министрлигида Румония халқ республикаси блан Чехословакия республикаси ўртасида иқтисодий битим имзоланди.

Бу битимга биноан Чехословакия Румония халқ республикасига оғир ускуналар, жумладан гидроэлектр станциялари учун зарур ускуналар етказиб беради, Румония эса қишлоқ хўжалик маҳсулоти, ёғоч ва нефть саноати маҳсулотлари етказиб беради.

Айни бир вақтда 1950 йилги савдо битимини кенгайтириш тўғрисида протокол имзоланди, бу протоколга мувофиқ икки мамлакат ўртасидаги мол айирбошлаш 40 процентдан кўпроқ ортади.

Румония халқ республикаси блан Чехословакия республикаси ўртасида илмий-техника ҳамкорлиги тўғрисида ҳам битим имзоланди.

БЕЗГАККА ҚАРШИ ИШЛАТИЛАДИГАН ДОРИЛАР УСТИДА ИЛМИЙ ИШ

Безгакка қарши ишлатиладиган дорилар бирнеча хил бўлиб, улар илмий жиҳатдан ҳали тўла текширилиб етмаган дейиш мумкин. Сўнгги вақтларда совет олимлари безгакка қарши яна бирнеча хил дорилар ишладилар.

Врачларнинг малакасини ошириш Ўрта Осиё институтининг ассистенти Н. Раҳимов безгак дориларининг та'сирини текшириб чиқди. Яқинда у, Молотов номидаги Тошкент медицина институти илмий кенгашида «Акриддин ва акрехин қаторига кирувчи безгакка қарши ишлатиладиган препаратларнинг та'сирини солиштирма усул блан ўрганишга доир» деган мавзу'да кандидатлик диссертациясини ёқлади. У, ўз илмий ишида Совет Иттифоқида тайёрланган безгакка қарши ишлатиладиган препаратлар блан бир қаторда, ба'зи чет эл дориларини ҳам текшириб кўрган. Бунинг натижасида у Совет Иттифоқида ишланадиган дорилар безгак касалини даволашда чет эл препаратларига нисбатан анча та'сирли ва яхши эканини аниқлаган.

Бу илмий иш юзасидан сўзга чиққан оппонентлар — республикада хизмат кўрсатган фан арбоби, медицина фанлари доктори профессор А. Л. Кацечович ва профессор К. Г. Титовлар Н. Раҳимовнинг ишини актуал масала эканлигини алоҳида уқдириб ўтдилар ва унга юксак баҳо бердилар.

Ассистент Н. Раҳимовнинг илмий иши институт илмий кенгаши томонидан ма'қулланди ва унга медицина фанлари кандидати деган илмий унвон беришга қарор қилинди.

Дин халқ учун аф'юндир

(БОШИ УЧИНЧИ БЕТДА)

Биз дин меҳнаткашларнинг синфий душманлари қўлида халқни эзиш, эксплоатация қилиш, моддий ва ма'навий қулликка ташлаш қуроли эканини, халқ учун, меҳнат аҳллари учун аф'юн эканлигини биламиз. Шунинг учун пролетариатнинг, ҳамма меҳнаткашларнинг, халқнинг туб манфаатларини ифодалайдиган ва мудофаа қиладиган марксизм-ленинизм, большевиклар партияси динга хайрихоҳ бўлиб қолаолмайдилар. Ленин бизнинг партиямиз «ишчи синфининг озодлиги учун онгли, илғор курашчиларнинг иттифоқидир. Бундай иттифоқ диний тусдаги онгсизликка, қоронғуликка ёки зулматга бетараф муносабатда бўлаолмайди ва бўлмаслиги керак», деб ёзган эди.

Партиямиз динга, диний тушунчаларга қарши кураш олиб бориш зарурати ҳақида масала қўйиш блан бирга, бу курашни муваффақиятли олиб боришнинг йўллари ва воситаларини ҳам кўрсатиб берди.

Партиямиз, динга қарши курашиш жуда мураккаб ва мас'ул ишдир; у, катта сан'атдир, деб та'лим беради. Бу кураш жуда катта усталик ва эҳтиёткорликни, маҳоратни ва ҳовлиқмасликни, палапартиш иш кўрмасликни талаб қилади. Бу курашни қўполлик, зўрлик йўли блан эмас, тушунтириш йўли блан олиб бориш керак.

Динга қарши курашни муваффақиятли олиб бориш учун марксизм-ленинизм, диалектик материализм асосларини яхши эгаллаб олиш керак ва диннинг моҳиятини, уни туғдирган ва тақозо қилган сабабларни материалистик тушунтира билиш керак.

Ленин айтган эди:

«Биз дин блан курашмоғимиз керак. Бу, бутун материализмнинг, ва, демак, марксизмнинг алифбесидир. Лекин марксизм алифбеда тўхтаб қолган материализм эмас. Марксизм ундан ўтиб кетади. У айтади: дин блан **кураша билиш** керак, бунинг учун эса оммадаги э'тиқод ва диннинг манба'ларини материалистик изоҳлаш керак».

Динга қарши курашни унинг ижтимоий негизларини очиш ва конкрет мисолларда кўрсатиш йўли блан, унинг тарихда ўйнаган реакцион роли ва қабиҳ ишларини очиш, конкрет мисолларда кўрсатиш йўли блан олиб бориш, илмий атеистик билимларни пропаганда қилиш ва тарқатиш йўли блан, коинотнинг қурилиши, астрономик ҳодисалар, ерда ҳаётнинг келиб чиқиши, касаллик ва ўлим ҳақида, деҳқончиликнинг илмий асослари, Мичурин, Лисенко ва шунга ўхшаган олимларнинг та'лимоти ҳақида, қишлоқ хўжалик экинларини яна ҳам маҳсулдор қилиш, чорвачиликни яна ҳам ривожлантириш ва ҳоказо ҳақида ҳамда «Марксизм-ленинизм ва дин», «Диннинг реакцион моҳияти», «Дин— империалистик ва феодал реакциянинг қуроли», «Фан ва дин», «Коммунизм ва дин» ва ҳоказо темалар ҳақида лекция ва докладлар уюштириш йўли блан олиб бориш керак. Бунда ҳарқандай воситадан (плакатлар, музейлар, кино театр, радио ва ҳоказо) кенг фойдаланиш зарур.

Динга қарши кураш умумий характерга эга бўлмай, конкрет бўлиши керак, я'ни феодализм ва капитализм шароитида бу кураш пролетариатнинг синфий кураши вазифаларига, эксплоататорлик системасини йўқотиш ва ҳокимиятни меҳнаткашлар тарафидан ўз қўлига олиш вазифаларига, социализм учун кураш вазифаларига бўйсунган бўлиши керак. Бизнинг шароитимизда эса одамларнинг онгидаги диний қолдиқларга қарши курашни коммунизм жамиятини қуриш, ҳаммани шу улуғ ишнинг актив ва онгли иштирокчиларига айлантириш, оташин совет ватанпарварлиги руҳида, большевиклар партияси ва Совет ҳукуматига яна ҳам садоқатли бўлиш руҳида тарбия қилиш вазифаларига бўйсундирилган, мувофиқлаштирилган ҳолда олиб бориш керак.

Ҳозирги вақтда бутун дун'ё халқларининг, жумладан Совет Иттифоқи халқларининг энг асосий ва муқаддас вазифаларидан бири — янги империалистик уруш оловини ёқувчиларга қарши, америка империалистларининг Қуриядаги босқинчилик ҳаракатларига қарши, атом қуролини тақиқлаш учун кескин ва изчил кураш олиб боришдан, бутун дун'ёда ҳақиқий демократия ва тинчликнинг қудратли қал'аси бўлган Совет Иттифоқининг доно сиёсатини ёқлашдан, сабот блан амалга оширишдан, мамлакатимизнинг иқтисодий, сиёсий ва мудофаа қувватини янада мустаҳкамлашдан иборатдир.

Динга ва руҳонийларга қарши курашнинг конкрет бўлишлиги ҳозирги халқаро шароитда шуни ҳам талаб қиладики, бу курашни юқоридаги вазифаларни бажариш блан алоқадор ҳолда олиб бориш керак, чунки дун'ёнинг ҳар ерида тескаричи дин ва руҳонийлар башарият учун ҳалокатли уруш оловини ёқувчилар ва босқинчиликни бошлаган империалистлар блан бир ёқадан бош чиқариб ҳаракат қилмоқдалар, уларга мадад бермоқдалар.

Большевиклар партияси ва Совет ҳукумати доно сиёсатининг изчиллик блан амалга оширилиши натижасида, совет халқларининг бу сиёсатга садоқати ва қаҳрамонона меҳнати натижасида социалистик Ватанимизда диннинг сиёсий ва иқтисодий негизлари, уни туғдирадиган ва тақозо қиладиган ижтимоий-иқтисодий муносабатлар йўқотилди. Мамлакатимизда манфур капитал ва унинг ҳукмронлиги, у туғдирадиган, капитализм шароитида мазлумларни қўрқувга солиб, уларни динга, диний афсоналар, «ширин ва'даларга», худога ишонишга мажбур этадиган ярамас омиллар аллақачон ер блан яксон қилинди. Давлат халқнинг ўз қўлидадир, халқ инсоният тарихида биринчи даф'а ўз тақдирини ўз истагича ҳал қилади. Халқ ҳарқандай зулмдан ва ҳуқуқсизликдан озод этилган. Одам тарафидан одамни эксплоатация қилиш, эксплоататор синфлар таг-томири блан йўқотилган. Халқ учун бахт ва саодат бераётган янги социалистик жамият қурилган. Халқимизда эртаги кунга ишонмаслик ҳам йўқ, эртаги куннинг қўрқуси ҳам йўқ, аксинча, ҳарбир совет кишиси ўзининг эртаги куни бугунгидан ҳам яхши бўлишига аминдир. Халқнинг сиёсий онглилиги мислсиз ошди, унинг ма'навий-сиёсий бирлиги жуда мустаҳкамланди. Маданий революциянинг амалга оширилиши натижасида халқ, Октябрь революциясига қадар тушига ҳам кирмаган энг илғор ва энг бой социалистик маданиятга эришди. Ўзининг умид ва орзуларини осмонга, нариги дун'ёга боғлашга унда ҳожат йўқ. У ўзи учун, ўзининг тўқ ва маданий яшаши учун, озод, фаровон ҳаёти учун керак бўлган ҳамма нарсани совет ерида, социалистик Ватанида топди. Халқ шу блан чексиз хурсанд ва шод.

Лекин, афсуски, халқимиз орасида айрим одамлар, ҳали ҳам ба'зи диний таассублардан, «худога» ва «пайғамбарга», «авлиё» ва «азайимхонларга», хурофий нарсаларга ишонишдан қутилаолмаганлар. Улар дин ва диний тақволарнинг, намоз ва рўзанинг, мачит ва черкавнинг, паранжи-чачвон ва туморларнинг, «муқаддас» жойларга (шайхларнинг мозори ва ҳоказо) сажда қилиш ва сиғинишнинг, мулла, эшон, епископ ва шунга ўхшаганларга мурожаат қилишнинг ва ҳоказоларнинг нақадар зарарли эканини тушуниб етаолмаганлар. Ба'зи кишилар «худодан» ёмғир талаб қилиш маросимини уюштирадилар ва шунда иштирок этадилар, ҳар ерда етарли даражада бор бўлган врачларга ва медицина пунктларига мурожаат қилмасдан, «муқаддас» тошларга, дарахтларга сиғинадилар, мурожаат қиладилар, улардан ўзларини, болаларини касалликдан қутқариш учун мадад ва нажот олмоқчи бўладилар. Қандайдир бир жонсиз, тилсиз, ўлик тош ёки дарахт ёки бугун умрини фирибгарликда ва мунофиқликда ўтказган «авлиё»нинг қабри уларни ёки бегуноҳ болаларнинг турли касалликларини даволар эмиш!? Натижада, бундай аҳвол беморларни ўлимга, бир хил касал бўлганларни эса яна бошқа хил касал блан оғришга, соғларни касал бўлишга олиб келади.

Мен ўзим кўрган-эшитган уч ҳодисани айтиб берай.

Фарғона водисининг қишлоқларидан бирида бир оилада бола ангина касали блан оғрий бошлайди. Боланинг онаси ўз уйининг ёнидаги жуда бой ва яхши медицина пунктига боласини олиб бормасдан, бошқа ердаги «муқаддас» дарахтга олиб боради ва шу дарахтнинг атрофидан болани бирқанча марта айлантиради (бола шунда касалдан халос бўлар эмиш!?). Сўнгра, боланинг касали, табиий, оғирлашиб кетаберади, буга қараб она ўз бемор боласи блан «му'жизали» дарахтга қатнашни кўпайтиради. Бу ишни она ҳечкимга билдирмасдан қилади. Ниҳоят, боланинг касали даволаш вақтидан ўтиб кетади ва она ўзининг дун'ёда ҳали ҳечнарсани кўрмаган ва билмаган фарзандидан, жигаргўшасидан маҳрум бўлади. Бу — диний қолдиқ ва нодонликнинг бир фожиаси.

Бир кун Занги-отанинг зах ва қоронғи хилхонасида кўкрагини зах ерга бериб ётган 35 ёшлардаги бир аёлни учратилди. У, хилхона тупроғидан фарзанд тилаб ётган экан. Халқ у мозорнинг зулмат ва алдамчилик уйи эканини билиб, ундан ҳазар қилиб, унга кирмайди. Шунинг учун у ерда ётган аёлни ҳечким кўрмаган. Аёл сиғинишни кучлироқ қилиш ва йўқликдан «нажот»ни тезроқ олиш учун бирқанча кун ичида овқат ҳам, сув ҳам исте'мол этмаган. Натижада, алданган, лекин соғлом аёл бирнеча кун мобайнида зах ва қоронғи жойда оч ва яланғоч ётиб, табиий, ҳечқандай нажот олаолмаган, аксинча, оғир касалга дучор бўлган, у ердаги шайхлар эса бечора аёлдан алдаб олган пул ва буюмлар бадалига аччиқ чой ичиш ва наша чекиш, палов ва норин ейиш блан машғул бўладилар...

Мана, ба'зи одамларимиздаги диний қолдиқларнинг иккинчи фожиаси ва онда-сонда қолган-қутган мунофиқ руҳонийларнинг навбатдаги найранги.

Бир кун бир ерда бир тош атрофида ёши ўтганроқ одамнинг уймаланиб юргани кўзга ташланди. У одамнинг тиши оғрир экан ва шу дарддан қутилиш учун ўшал «муқаддас» тошни ялаган. Натижада, у алданган одамдардан ҳеч қутилмайди, бунинг устига, сил касалига мубтало бўлади, кейин аниқланса, у ялаган тошни ундан олдинроқ сил касали блан оғриган одам ялаган экан...

Бу айрим одамларнинг онгидаги диний қолдиқларнинг, хурофий тушунчаларнинг яна бир зарари...

Диний тасаввурлар, хурофий тушунчалар ўтмишдан, антогонистик синфий жамиятдан мерос бўлиб қолган аянч қолдиқлардир. Булар бизнинг социалистик жамиятимиз учун ҳеч характерли эмас. Уларнинг айрим одамларимизнинг онгида борлиги, тўғрироғи, қолганлиги одамларнинг иқтисодиётимизнинг, ишлабчиқариш кучларимизнинг тез сур'атлар блан ривожланишидан орқада қолиши блан изоҳланади.

В. ЗОҲИДОВ.
Фалсафа фанлари доктори.

(ДАВОМИ БОР)

Мас'ул муҳаррир: **Ҳ. ҒУЛОМОВ.**

ТЕАТР ВА КИНОЛАРДА:

НАВОИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 17 июльда Сталин мукофоти лауреати Ўзбекистон ССР халқ артисти **Мукаррама Турғунбоеванинг** иштироки блан **концерт.**

МУҚИМИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА (қишки бинода) — 16 июльда кундуз **Тўй** (Кето блан Нико).

Ёзги бинода (Пушкин номли паркда) — 16 июльда **Ғунчалар,** 17 июльда **Нурхон.**

«РОДИНА» — кундуз ва кечқурун **Тоҳир ва Зуҳра** (ўзбек тилида).

«ВАТАН» — **Тоҳир ва Зуҳра.**

«НАВОИЙ» (ёзги) — **Тоҳир ва Зуҳра.**

«НАВОИЙ» (қишки) — кундуз **Тоҳир ва Зуҳра,** кечқурун **Миклухо-Маклай.**

«ТЕЛМАН» — **Жуковский.**

«ЎЗБЕКИСТОН» — кечқурун **Сепсиз қиз.**

«ШАРҚ» — **Тоҳир ва Зуҳра** (рус тилида).

«КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» — кеч соат 10 гача **Жуковский,** кеч соат 10 да **Шоирнинг бурчи.**

«ПУШКИН» — **Фигаронинг тўйи.**

«ИСКРА» (қишки) — 2-нчи залда **Дубровский,** бошқа залларда **Броненосец «Потемкин»** деган бадиий фильмнинг янги овозли нусхаси.

«ИСКРА» (ёзги) — **Броненосец «Потемкин».**

«ЁШ ГВАРДИЯ» — кеч соат 9 ва 11 да рангдор фильм **Берлиннинг таслим бўлиши** (1-нчи серия).

РЕДАКЦИЯ ВА НАШРИЁТ АДРЕСИ: Тошкент, Алексеев кўчаси, № 8. РЕДАКЦИЯ БЎЛИМЛАРИНИНГ ТЕЛЕФОНЛАРИ: Партия турмуши бўлими — 33468. Пропаганда бўлими — 31048. Маданият бўлими — 32036. Қишлоқ хўжалик бўлими — 34455. Саноат бўлими — 31226. Совет қурилиши бўлими—31638. Маҳаллий ахборот бўлими — 37604. Мухбирлар бўлими — 31638. Хатлар бўлими—32347. Э'лонлар бўлими — 37062. Секретариат — 34780 ва 33469. Коммутатор — 36334.

Р. 04650. «Қизил Ўзбекистон» ва «Правда Востока» бирлашган нашриётининг босмахонаси. Нашр. № 1110.